

Laurus Alapfokú Művészeti Iskola

✉ 5000 Szolnok, Templom u. 10.

☎/ Fax: 70/322-2978; 56/341-825

E-mail: laurusmuvisk@gmail.com

OM azonosító: 040458

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023.

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	3
NEVELÉSI PROGRAM	12
I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink	12
I.2. Célok, feladatok:	12
I.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:	13
II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
III. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	16
IV. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	17
V. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	19
VI. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	20
VII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái	22
VIII. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai	23
IX. A felvétel és az átvétel helyi szabályai a művészeti képzésben	23
X. Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere	24
Zeneművészet	24
Táncművészet	25
A Laurus Alapfokú Művészeti Iskola Alapfokú helyi tantervei	26
Zeneművészeti ág	26
Fafúvós tanszak	31
Rézfúvós tanszak	44
Akkordikus tanszak	55
Billentyűs tanszak	61
Vonós tanszak	63
Zeneismereti tanszak	69
Kamara tanszak	74
Táncművészeti ág	81
Néptánc	81
Társastánc	89
Moderntánc	97
Érvényesség	109

BEVEZETŐ

Laurus

Alapfokú Művészeti Iskola

ALAPÍTÓ OKIRATA

Egységes szerkezetben az eredeti 1995.06.20. napján kelt szöveggel és annak valamennyi módosításával (1996.06.28., 1998.07.27., 1998.11.10., 2002.08.22., 2003.08.25., 2003.09.01., 2004.06.22., 2004.08.22., 2005.08.30., 2006.06.30., 2006.07.26., 2006.08.18., 2009.06.25., 2010.04.30., 2011.05.25.; 2011.08.05; 2012.05.22; 2012.08.02., 2012.12.28., 2013.02.08., 2013.07.26., 2014.05.23., 2014. 06. 25., 2014. 08. 06., 2015. 05. 21., 2018. 05. 18., **2023.05.23.**)

Az alapító okirat kelte: 2023. május 23.
Hatálybalépés napja: **2023. szeptember 01.**

ALAPÍTÓ OKIRAT

I. AZ ISKOLA ADATAI

1. Az intézmény neve: Laurus Alapfokú Művészeti Iskola
(OM azonosító: 040 458)

(eredeti elnevezés: Magán Zeneiskola „Tiszaöldvár”, 2003. szeptember 01. hatállyal: Alapítványi Alapfokú Művészeti Iskola, majd 2004. szeptember 1-jétől: Alapítványi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. 2006. szeptember 1-jétől: Alapítványi Alapfokú művészetoktatási Intézmény és Művészeti Szakképző Iskola. 2010. szeptember 01-jétől: Laurus Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Művészeti Szakképző Iskola. 2013. február 08. hatállyal: Laurus Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakiskola. 2013. szeptember 01. hatállyal: a jelenlegi elnevezés.)

Rövidített név: Laurus Művészeti Iskola

2. Az intézmény székhelye: 5000 Szolnok, Templom u. 10. sz.
(Belvárosi Római Katolikus Egyházközség Oktatási Központja és Szent Imre Művelődési Ház)

3/A. Az intézmény telephelyei:

1. sz. telephely 5430 Tiszaöldvár – Ószőlő, Fő u. 3. sz.
(Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola)
2. sz. telephely 5081 Szajol, Kölcsey F. u. 45.
(Szajoli Kölcsey Ferenc Általános Iskola)
- 3. sz. telephely -**
4. sz. telephely 2769 Tápiószőlős, Kossuth L. u. 3.
(Tápiószőlős-Újszilvás Református Általános Iskola és Óvoda)
5. sz. telephely 2768 Újszilvás, Alkotmány u. 73.
(Tápiószőlős-Újszilvás Református Általános Iskola és Óvoda)
6. sz. telephely 2746 Jászkarajenő, Fő út 46.
(Jászkarajenői Széchenyi István Általános Iskola)
7. sz. telephely 5321 Kunmadaras, Kálvin út 2.
(Kunmadarasi Református Általános Iskola)
8. sz. telephely 5300 Karcag, Madarász Imre u. 6.

3/B. Feladat ellátási hely:

Azonos az I/2. pontban részletezett székhellyel és az I/3/A. pontban részletezett telephellyekkel.

4. Az intézmény levelezési címe: 5000 Szolnok, Templom u. 10. sz.

II. AZ ISKOLA JELLEGE

5. Az intézmény típusa: alapfokú művészeti iskola: zeneművészet, táncművészet művészeti ágakban a nappali oktatás munkarendje szerint

6/A. Az iskola alapfeladata (Nkt. 4.§ (14a) alpontja alapján):

- alapfokú művészetoktatás,
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,

6/B. Az iskola szakfeladatai:

15/2019. (XII.7.) PM rendelet 1. sz. melléklete alapján:

- 0820 Kulturális szolgáltatások
  - 082030 Művészeti tevékenységek
  - 082092 Közművelődés - hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása
  - 082093 Közművelődés - egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek
- 0860 Egyéb szabadidő, kultúra és vallás
  - 086090 Egyéb szabadidős szolgáltatás
- 0912 Iskolai nevelés, oktatás az 1-4. évfolyamokon
  - 091240 Alapfokú művészetoktatás
  - 091250 Alapfokú művészetoktatással összefüggő működtetési feladatok

15/2019. (XII.7.) PM rendelet 3. sz. melléklete alapján:

- 13. EGYÉB OKTATÁS
  - 855200 Kulturális képzés
  - 855900 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás
  - Oktatást kiegészítő tevékenység
  - 856020 Pedagógiai szakmai szolgáltatások
- 16. KULTÚRA
  - 900121 Zeneművészeti tevékenység
  - 900122 Táncművészeti tevékenység
  - 900124 Egyéb előadó-művészeti tevékenység
  - 900200 Előadó-művészeti tevékenységet kiegészítő tevékenység
  - 900300 Alkotóművészeti tevékenység
  - 900400 Kulturális műsorok, rendezvények, kiállítások szervezése
- 17. SPORT, SZABADIDŐ
  - 932918 Egyéb szabadidős szolgáltatás

Az iskolában tanuló gyermekek szabadidejének hasznos leköltése, alapfokú műveltségük növelése, valamint a művészetek által hétköznapi életük színesítése, a művészetek iránti érzékenységük finomítása, a kiselőképzőben elsősorban készségfejlesztés, művészeti tanulásban gyakorlati és elméleti tudás szintjén.

Tehetségek felkarolása, adott esetben zenei és táncos pályára irányítása. Minél nagyobb rétegekkel megismertetni a művészeteket, hogy később értő közönség váljék belőlük a koncert-, tánc- és előadói termekben.

7. Feladatmutatók megnevezése:

Az intézményben folyó oktatásra a legmagasabb tanulólétszám alapján igényelhető normatív hozzájárulás és támogatás jogcímei, és az oktatás munkarendje:

normatív hozzájárulás és támogatás jogcíme	oktatás munkarendje	maximális tanulólétszám
alapfokú művészetoktatás – zeneművészeti ág	nappali	643 fő
alapfokú művészetoktatás – táncművészeti ág	nappali	890 fő
Összesen:		1533 fő

8. Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

- Fafűvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)
- Rézfűvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
- Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
- Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
- Billentyűs tanszak: (zongora)
- Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)
- Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)
- Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:

- Néptánc tanszak
- Társastánc tanszak
- Modern-kortárstánc

A művészeti ágak a későbbiekben – igény szerint – tanszakként bővíthetők.

9. Évfolyamok száma:

Alapfokú művészetoktatás

12 — 1-2. előképző, 1-6. alapfokú és 7-10. továbbképző — évfolyam, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján.

10. Az intézmény székhelyén és telephelyein a maximális tanulólétszám és az oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Összlétszám:

Alapfokú művészeti iskola

Az intézménybe felvehető maximális gyermek és tanulólétszám, várhatóan a működési engedélyben foglaltak szerint **1533 fő**.

Az alábbiak szerint részletezve:

Székhely: 5000 Szolnok, Templom u. 10. sz.

Maximális tanulólétszám a székhelyen összesen: **303 fő**, ebből

- zeneművészet ágban: **153 fő**
- táncművészet ágban: **150 fő**

Oktatott művészeti ágak és tanszakok a székhelyen:

Zeneművészeti ág:

Fafűvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)
Rézfűvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
Billentyűs tanszak: (zongora)
Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)
Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)
Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:

Néptánc tanszak
Társastánc tanszak
Modern-kortárstánc

1. sz. telephely   5430 Tiszaföldvár – Ószőlő, Fő u. 3. sz.
(Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola)

Maximális tanulólétszám összesen: 160 fő, ebből

- zeneművészet ágban: 80 fő
- táncművészet ágban: 80 fő

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

Fafűvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)
Rézfűvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
Billentyűs tanszak: (zongora)
Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)
Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)
Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:

Néptánc tanszak
Társastánc tanszak
Modern-kortárstánc

2. sz. telephely   5081 Szajol, Kölcsey F. u. 45.
(Szajoli Kölcsey Ferenc Általános Iskola)

Maximális tanulólétszám összesen 50 fő, ebből

- zeneművészet ágban: 50 fő

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

Fafűvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)

Rézfúvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
Billentyűs tanszak: (zongora)
Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-
zeneirodalom, zeneelmélet)
Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)
Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

3. sz. telephely -

A 3. sz. telephelyen a művészeti oktatás 2023. szeptember 01. napján megszűnik. A további telephelyek folyamatos sorszámozásának megtartása érdekében a „3. sz. telephely” szövegrész az alapító okiratban változatlanul marad.

4. sz. telephely   2769 Tápiószőlős, Kossuth Lajos út 3.
(Tápiószőlős-Újszilvás Református Általános Iskola és Óvoda)

Maximális létszám: 220 fő.
- zeneművészeti ág: 60 fő.
- táncművészeti ág: 160 fő.

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

Fafúvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)
Rézfúvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
Billentyűs tanszak: (zongora)
Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-
zeneirodalom, zeneelmélet)
Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)
Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:

Néptánc tanszak
Társastánc tanszak
Modern-kortárstánc

5. sz. telephely   2768 Újszilvás, Alkotmány út 73.
(Tápiószőlős-Újszilvás Református Általános Iskola és Óvoda)

Maximális létszám: 170 fő.
- zeneművészeti ág: 60 fő.
- táncművészeti ág: 110 fő.

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

Fafúvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)
Rézfúvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
Billentyűs tanszak: (zongora)

Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)

Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)

Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:

Néptánc tanszak

Társastánc tanszak

Modern-kortárstánc

6. sz. telephely   2746 Jászkarajenő, Fő út 46.
(Jászkarajenői Széchenyi István Általános Iskola)

Maximális létszám: 160 fő.

- zeneművészeti ág: 60 fő.

- táncművészeti ág: 100 fő.

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

Fafűvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)

Rézfűvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)

Vonós tanszak (hegedű, gordonka)

Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)

Billentyűs tanszak: (zongora)

Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)

Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)

Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:

Néptánc tanszak

Társastánc tanszak

Modern-kortárstánc

7. sz. telephely   5321 Kunmadaras, Kálvin út 2.
(Kunmadarasi Református Általános Iskola)

Maximális létszám: 200 fő

- zeneművészeti ág: 60 fő

- táncművészeti ág: 140 fő

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:

Fafűvós tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)

Rézfűvós tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)

Vonós tanszak (hegedű, gordonka)

Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)

Billentyűs tanszak: (zongora)

Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)

Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)

Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:
Néptánc tanszak
Társastánc tanszak
Modern-kortárstánc

8. sz. telephely   5300 Karcag, Madarász Imre u. 6.

Maximális létszám: 270 fő
- zeneművészeti ág: 120 fő
- táncművészeti ág: 150 fő

Oktatott művészeti ágak és tanszakok:

Zeneművészeti ág:
Fafűvös tanszak (fuvola, klarinét, szaxofon, oboa, furulya)
Rézfűvös tanszak (furulya, trombita, harsona, vadászkürt, tenor-, és baritonkürt, tuba)
Vonós tanszak (hegedű, gordonka)
Akkordikus tanszak: (gitár, ütő)
Billentyűs tanszak: (zongora)
Zeneismeret tanszak: (szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)
Kamarazene tanszak tantárgyai: (kamarazene, zenekar, kórus szolfézs)
Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

Táncművészeti ág:
Néptánc tanszak
Társastánc tanszak
Modern-kortárstánc

III. ALAPÍTÓ, FENNTARTÓ, FELÜGYELET

11. Az intézmény alapítója: Forintosné Orovecz Rózsa egyéni vállalkozó
Kengyel, Sallai u. 1.

12. Az intézmény fenntartója (és működtetője):

- a) Forintosné Orovecz Rózsa 1995. 09. 01-től 2002. 08. 31-ig,
- b) Forintos Sándor 2002. 09. 01-től 2003. 08. 31-ig,
- c) Tiszamenti Művészeti Alapítvány 2003. 09. 01-től.

13. Az intézmény jogállása: alapítványi formában fenntartott, állami feladatot ellátó, önálló jogi személy.

14. Az intézmény szakmai felügyelője: Tiszamenti Művészeti Alapítvány
5000 Szolnok, Sajtó u. 10. II/7.

15. A fenntartó törvényességi felügyeleti szerve:

Jász-Nagykun-Szolnok *Vármegyei* Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal

IV. GAZDÁLKODÁS

16. A feladat ellátására szolgáló vagyon:

Az iskola önálló ingatlan vagyonnal nem rendelkezik. A gyermekek neveléséhez, oktatásához szükséges eszközökkel, illetve tanulmányi segédletekkel, valamint a tantermek használatbavételi megállapodásaival rendelkezik.

17. **A vagyon feletti rendelkezési jog** a fenntartót illeti, aki ezen jogkörét – az alapítvány alapító okiratában foglaltaknak megfelelően – magára az iskolára is átruházhatja.

18. Gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

A fenntartó önállóan költségvetést készít. Az intézmény működéséhez szükséges fedezetet, az állami támogatás keretében biztosított összeg (normatíva), a fenntartó szerv által biztosított pénzeszköz, valamint egyéb bevételei (térítési és tandíjak összege) képezi. Az intézmény önállóan gazdálkodó alapítványi művészeti iskola.

Az egységes szerkezetű alapító okiratban a módosított szövegrészek **vastag, dőlt** betűtípussal kerültek megjelölésre.

Az alapító okirat 3/A., 6/B., 7., 10. és 15. pontjai módosultak, illetve a 8. pontban 3 bekezdés törlésre került.

A nevelési program I.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere: című alfejezete 2 (azaz kettő) új bekezdéssel, II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok című fejezete 2 (azaz kettő) új bekezdéssel egészült ki, az Érvényesség fejezetben a dátum módosult.

Kelt: Szolnokon, 2023. május 23. napján.

.....
Forintos Sándor
igazgató
képviselője

.....
Tánczos Éva
kuratóriumi titkár–a fenntartó

NEVELÉSI PROGRAM

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

Az intézményben folyó oktatás-nevelés teljes ideje alatt az alapvető **készségek** biztos kialakítása után a **képességek** fejlesztésére helyezük a hangsúlyt. A szilárd alapokat megteremtve **nyitottá, fogékonyakká** kell tenni a tanulókat az értékek befogadására, **kreatívvá** a szerzett képességek alkalmazásában. Érzelmközpontú nevelésünk és oktatásunk fokozatosan billenjen át teljesítményközpontúvá, alakuljon ki a **versenyképes tudás**.

Tanulóinkat az élet tiszteletére, a természet szeretetére, az emberi munka, kultúra megbecsülésére, az egészséges életvitel igényére, s az ehhez szükséges önfelegyelésre, az erkölcsös cselekvés igényére és igényére, a természetben és az emberi alkotásban megjelenő szépség értékelésére, valamint tevékeny és alkotó életre kell nevelni.

Meg kell tanítanunk növendékeinket, – és rajtuk keresztül szüleiket, minél szélesebb körben közvetlen környezetünket – a formák és tartalmak megkívánta mértékletességre, alázatra. Művészetoktatásunknak az egyetemes kulturális örökség tükrében a nemzeti, nemzetiségi, etnikai elemeket kell hangsúlyoznia.

Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetségek kibontakoztatására, de legalább ilyen fontosnak tartjuk az értő-, befogadó publikum felnevelését. A ránk bízott gyermekek emberi értékeit, értelmi- és érzelmi intelligenciáját, lelki egészségét, alkotásvágyát biztosító, gyakran sikerélményt adó harmonikus légkör megteremtésével arra törekszünk, hogy minden tanóráról, és egyéb iskolai alkalomról szép érzésekkel, kellemes élményekkel gazdagon térjenek haza növendékeink.

Fontos számunkra, hogy iskolánk meghatározó, irányító szerepet töltsön be a környező települések kulturális életében. A művészeti iskola egyike azoknak a nevelési színtereknek, ahol a nevelés hatékonyságának függvényében értékek jönnek létre. Képességfejlesztő és értékközvetítő, speciális szakirányú tehetséggondozó és személyiségfejlesztő munkánk során fontosnak tartjuk a nyitottságot valamennyi irányzattal szemben. Nevelési céljaink az egyéni és közösségi nevelés útján teljesedhetnek ki.

I.2. Célok, feladatok:

A művészeti iskola elsődleges **célja** a meghatározott követelmények teljesítésével történő **képességfejlesztés**, amelyet a művészeti műveltség megalapozásával, elmélyítésével és állandó fejlesztésével ér el. E célját úgy éri el, hogy a követelmény eléréséhez szükséges tananyagot eszköznek tekintve a gyermekek érzelmi, értelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A **készség és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként** tekinti, követelményeit a gyermek életkori jellemzőihez igazítja.

A kiemelt célok még az alábbiak:

- az önkifejezés lehetőségének biztosítása;
- az önértékelés fejlesztése;
- a problémák iránti érzékenység kialakítása, fejlesztése;
- örömteli önálló és közösségi munkára nevelés;
- az oktatás tartalmi és módszertani közelítése a mindennapi élethez;
- a művészetek befogadására, a különböző kultúrák értékei iránti nyitottságra nevelés;
- esztétikai nevelés, ízlésformálás;
- hozzájárulás a sokoldalú, kreatív személyiség kialakításához;
- hagyományos értékrend kialakítása;
- a nemzeti kultúra és a népművészet kincseinek megismertetése;
- meghatározó szerepvállalás a település közművelődési feladataiban;

Az alapfokú művészeti iskola **alapfeladata**, hogy feltárja a művészet, ezen belül a választott művészeti ág megörökítő és átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

Fontosnak tartjuk még a felsorolt feladatok megvalósítását:

- az egyéni képességekhez igazodó oktatás megvalósítása;
- problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönzés;
- művészetek élményszerű megismertetése;
- a tanuló verbális és nem verbális kifejező készségeinek gazdagítása;
- alkotásra ösztönzés;
- tehetséggondozás;
- felkészítés szakirányú továbbtanulásra;
- az önkifejezés lehetőségének biztosítása;
- hagyományápolás, hagyományteremtés;
- figyelem felkeltés a művészeti élet hétköznapijaira;
- hatékony kapcsolatrendszerek kialakítása.

I.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere:

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek, amelyek az alábbiak:

- a mindennapi élethez kötődő témák feldolgozása;
- problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönző feladatokra épülő tananyag-feldolgozás;
- a céloknak és feladatoknak megfelelő kidolgozott pedagógiai módszerek alkalmazása, illetve új módszerek kifejlesztése;
- hatékony tanulási módok alkalmazása (kooperatív tanulás, játékos tanulás, cselekvő tanulás stb.);
- gazdagítás, mélyítés, gyorsítás;
- versenyeztetés;
- alkotótáborok szervezése;
- kiállítás-, hangverseny- és színházlátogatások szervezése, a látottak elemzése;
- művészeti ismeretterjesztő-, és művelődéstörténeti előadások szervezése;
- klubfoglalkozások szervezése;

- kamaracsoportok alakítása;
- előadások szervezése, lebonyolítása;
- önképzés; pedagógusok továbbképzése;
- esztétikus műhelykörnyezet kialakítása

Az alapfokú művészeti iskolába jelentkezők felvételi után kerülnek tanulói jogviszonyba. (A felvételi során képességfelmérés történik.) A nevelőtestület kiértékeli a látottakat, hallottakat és határozatot hoz. Hatodik életévüket betöltött gyermekek az előképzőn kezdhetik meg tanulmányaikat. A gyermekeknek rendelkezniük kell a közösségben történő odafigyelés képességével és olyan érdeklődéssel, melyek alapján képesek részt venni a művészetoktatásban.

A beiratkozás személyesen történik, melynek során a jelentkezőt – kiskorú tanuló esetén a szülő jelenlétében – a tagintézmény-vezető tájékoztatja a képzés sajátosságairól.

A tanév rendezvényeiről műsorfüzetet adunk ki, az egyes programokat hirdetjük plakáton, a helyi újságban, a település honlapján. A programok szervezését, lebonyolítását, az egyes művészeti ágak, illetve tanszakok együttműködését, a közönségszervezést, a kapcsolattartást rendezvényszervező koordinálja.

A tanév kezdete előtt (általában augusztus utolsó hetében) művészeti tábort szervezünk, melynek keretében ráhangolódhatunk az előttünk álló feladatokra. Az új növendékek betekintést nyerhetnek az egyes művészeti ágak életébe, a régi növendékek pedig a társművészetekkel való együttműködés formáival ismerkednek.

EFOP 3.2.6-16-2016-00001 projekt

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában.

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A művészeti tevékenység, mint minden tevékenység, magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját.

A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek az iskola által oktatott művészeti ágakban, a különböző tanszakokban megjelennek.

Az iskola a művészeti nevelés sajátos módszereivel olyan személyiségeket, kíván kibocsátani, akik a mindennapokban harmóniára törekcszenek. Igényük van az önművelésre, önállóságról, öntevékenységről és magas fokú együttműködésről tesznek tanúbizonyságot. A kulturált viselkedés szabályait betartják, és igényük van arra, hogy másokkal is betartatják.

Az alapfokú művészeti iskolában folyó nevelés feltárja a művészeti élmény katartikus szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

Iskolánk művészeti nevelése megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, amelyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.

A tanulók **erkölcsi nevelésében** fontos tényező az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók **értelmi nevelésének** feladata az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók **érzelmi (emocionális) nevelésekor** gondot fordítunk az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítására.

A tanulók **akarati nevelését** az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása jellemzi.

A tanulók **nemzeti nevelését** a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése jelenti. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelése, ápolása, megbecsülése, a hazaszeretet érzésének felébresztése fontos személyiség meghatározó tényezők.

A tanulók **munkára nevelése**, az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása egyik fontos személyiségformáló erő, amely a művészeti nevelésben rendkívül fontos.

Az **egészséges életmódra történő nevelés** éppoly fontos a művészeti nevelésben, mint bármely más nevelési területen.

A személyiség fejlesztésének fontos feladata a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése, az egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítására, az egészséges életmód iránti igény kialakítására törekszünk.

Az ágazati jogszabályok alkalmazása mellett a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény rendelkezései szerint a Gyermekjogi Egyezmény 19. cikke alapján megteszünk minden alkalmas szociális és nevelési intézkedést növedékeink érdekében az alábbiak szerint:

„1. Az Egyezményben részes államok megtesznek minden arra alkalmas, törvényhozási, közigazgatási, szociális és nevelési intézkedést, hogy megvédjék a gyermeket az erőszak, a támadás, a fizikai és lelki durvaság, az elhagyás vagy az elhanyagolás, a rossz bánásmód vagy a kizsákmányolás – ideértve a nemi erőszakot is – bármilyen formájától mindaddig, amíg szüleinek vagy valamelyik szülőjének, illetőleg törvényes képviselőjének vagy képviselőinek, vagy bármely más olyan személynek, akinél elhelyezték, felügyelete alatt áll.

2. Ezek a védelmi intézkedések szükség szerint olyan hatékony eljárásokat foglalnak magukban, amelyek a gyermek és gondviselői számára szükségesek szociális programok létrehozását teszik lehetővé, továbbá a fentebb leírt rossz bánásmód eseteiben hozzájárulnak a cselekmény felismeréséhez, bejelentéséhez, a jelentés illetékes helyre juttatásához, vizsgálatához, kezeléséhez és az esetek figyelemmel kíséréséhez; szükség szerint magukban foglalják a bírói beavatkozással kapcsolatos eljárást is.”

III. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az együttes alkotás segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt. Az előképzős növendékekben gyermekjátékokkal, népi játékokkal, közös énekléssel fejleszthetjük a közösségi érzést.

Később a közös műhelymunka során kialakul a felelősségérzet egymás sikere iránt is. Iskolai szintű rendezvényeink közül kiemelkedően fontos szerepe van a bemutatóknak, kiállításoknak, hangversenyeknek, művészeti klubfoglalkozásoknak és a nyári alkotótáboroknak, melyek során tovább mélyül az empátia, a segítőkészség. Egyes feladatokat kisebb csoportoknak adunk ki. A feladat önálló megoldása során, tapasztalataink szerint sokat fejlődik az alkalmazkodó képesség. Ilyen esetekben az iskolán kívül is egymásra vannak utalva a gyerekek, és a siker érdekében példás együttműködésre képesek. Klubrendezvényeink nem zártkörűek. Az egyes foglalkozások témáinak megfogalmazásába, bevonjuk a gyermekeket is.

A programokon a résztvevők aktív szerephez jutnak. A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.

A tanulók rendszeresen értékelik egymás munkáját, hogy ez által is fejlődjék értékítéletük objektivitása, a segítő szándék kifejeződése. A tanulók saját teljesítményüket is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagukkal szemben is tárgyilagosan ítéljenek.

Szituációs játékokkal erősítjük annak tudatát, hogy az egyéni siker a közösség együttműködésének függvénye, de a közösség sikere is függ a játékban részt vevő egyes tanulók teljesítményétől. A tanulócsoport közösségi életét összetartó, megerősítő hagyományok kialakítására törekszünk.

Hagyományossá váltak a szülőknek tartott bemutatók – tanórán kívül – hogy lássák gyermekük munkáját. Ezeken a tanulók a közös produkciók által erősítik egymás iránti felelősségérzetüket.

A bemutatók/szereplések/kiállítások után az elméleti órán is értékeljük a tanulók teljesítményének fejlődését. Serkenteni kívánjuk ezzel a másik munkája iránti érdeklődést, ill. az egyéni teljesítmény közösségi elismerését. Törekszünk arra, hogy minél több tanuló vegyen részt a különböző iskolai együttesek munkájában. Közös hangverseny-, tánc-rendezvény-, illetve tárlat-látogatásokat szervezünk. Más művészeti iskolák munkájának személyes megismerésével együttesen szerzünk újabb tapasztalatokat. (Közös versenyek, rendezvények, látogatások, stb.)

Többnyire hasonló képességű tanulókat osztunk be egy-egy csoportba, de a táborokban olyan közösségeket igyekszünk létrehozni, amelyekben a produkció születése közben jobban megismerhetik egymást a növendékek és a tehetségesebbek segíthetik a többiek munkáját.

A befelé forduló, gátlásos gyermekek számára fontos a közösségi játék valamennyi művészeti ágban, hiszen így anélkül lehet a produkció résztvevője, hogy a figyelem kizárólagosan rá koncentrálódna.

A fesztiválok, bemutatók és kiállítások alkalmával növendékeink átélhetik egy kultúrához való tartozás élményét. Tapasztalhatják egy tágabb közösséghez való tartozásukat, megerősítést kapnak munkájukban, hitükben. Az ilyen és ehhez hasonló alkalmak mélyítik a csoporton belüli kapcsolatokat, barátságokat, erősítik a közösségi összetartozást.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a tananyagba beépítve, másrészt az oktatók, a művészek és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, illetve a tanulói közösségen keresztül érvényesül. A közösségben kialakuló értékrend, normák, szabályok, elvárások segítik az egyént a döntésekben, a felelősségvállalásban.

A közösségfejlesztés területén kiemelt feladataink:

- az iskolai tanulói közösség egyéni arculatának kialakítása;
- a közösség hagyományainak megismertetése;
- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése, összehangolása;
- a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek kialakítása, folytonosságának elősegítése.

A fejlesztés eszközei:

- produkciók, kiállítások létrehozása, bemutatása;
- a szűkebb és tágabb közösség ünnepeinek megtartása, ünnepteremtés;
- iskolai hagyományok teremtése, megőrzése (fesztiválok, versenyek, alkotótáborok);
- tanórán kívüli foglalkozások biztosítása;
- a tanulók, illetve a tanulók és a pedagógusok közös problémamegoldó
- tevékenységén alapuló foglalkozások biztosítása.

Az iskolai közösség kialakítása, fejlesztése csak a tanulók aktív részvételével, közreműködésével valósítható meg. Feladatunk a fent megfogalmazott keretek között az iskolai közösség és a tágabb társadalmi környezet közötti kapcsolat biztosítása is.

IV. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. A nevelő-oktató munka általános és az intézmény pedagógiai programja alapján módszereinek szabad megválasztásával tevékenykedik.
- Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a köznevelési törvény, pedagógiai és szaktárgyi útmutatók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, a Szervezeti és Működési Szabályzat, a szaktanácsadó/szakértő ajánlásai és az igazgató útmutatásai alkotják.
- Hivatásából eredő kötelessége, hogy végezze pedagógiai munkáját, fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét. Ennek érdekében használja fel az önképzés és szervezett továbbképzés alkalmait. Tanártársaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolattartása során érvényesüljenek a kulturált, pedagógiai hivatást tükröző érintkezési szabályok.
- Egész tanévi munkáját megtervezi, amelyet a munkatervben meghatározott időpontig az intézményvezetőnek bemutat.
- Köteles tanítványai munkáját folyamatosan ellenőrizni.
- Ellátja a pedagógusi munkakörrel járó adminisztrációs munkát.
- A munkatervnek megfelelően végzi a tehetséggondozást.
- Részt vesz a megfelelő munkaközösség(ek) és a nevelőtestület munkájában. E közösségek munkáját arányos, egyéni feladatok megoldásával segíti.
- Fogadó órákon és szülői értekezleteken információt ad a szülőknek.

- Tevékenysége egészével elősegíti a nevelés-oktatás általános és helyi követelményeinek teljesítését.
- Tartsa tiszteletben a tanulók emberi méltóságát.
- Követelje meg magától, munkatársaitól, tanulóitól a pontos, fegyelmezett munkát és magatartást.
- Kötelessége, hogy a tanulók kérdéseire, felvetéseire legjobb tudása, pedagógiai elhivatottsága alapján tárgyyszerű, eligazító választ adjon.
- Köteles megjelenni az iskolai ünnepélyeken és a munkatervben rögzített, egész iskolát érintő rendezvényeken.
- Munkája során köteles ügyelni szűkebb környezete (folyosó, tanterem, gyakorlóhely) rendjére, tisztaságára, a tulajdon védelmére.
- Óvja tanítványai testi épségét. Lásd el a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatban előírt kötelezettségeit!
- A Házirendben meghatározott módon jutalmazhatja, elmaraszthatja tanulóit.

V. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A kreativitás „alkotásra való képesség; az ember teremtő, újat létrehozó, a meglévőt javítani akaró szándéka, képessége...” A kreativitás kialakulását a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és a játékos helyzetek teremtésével segíthetjük elő. Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé. A tehetség önmagában azonban nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez. Ehhez kitartás, szorgalom, akaraterő, türelem és gondos gyakorlás szükséges. Felvételi vizsga alkalmával, a képességvizsgálat során megkíséreljük felismerni az alapvető adottságok, képességek szintjét. A helyesen végzett korai fejlesztéssel, melyet az érvényes jogszabályok miatt csak korlátozott mértékben tudunk végezni, csökkenthetők ezek a hátrányok. A korai fejlesztés során játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően ismerhetjük meg a gyermekek adottságait, képességeit, ezek fejleszthetőségét. Így a kiválasztásra és a korrekcióra is jobb, több lehetőség adódik, a gyermek személyiségének sérülése nélkül. A főtárgy kiválasztása a tanulók és a szülők részéről sok szubjektív elemet tartalmaz. (Egyéni érdeklődés, ismerősök, ill. szimpatikus tanár által tanított tantárgy választása, egyéni benyomások, vagy emlékek a szülő részéről, stb.)

Ez nem mindig találkozik a megfelelő fizikai és szellemi adottságokkal. Minden művészeti ág tanulásához más-más adottság szükséges. A tehetséggondozás egyik feladata, hogy lehetőséget teremtsen a tanulók számára a főtárgyi korrekcióra. Terelje abba az irányba a növendékeket, amely a legmegfelelőbbnek tűnik a személyiség fejlődése, a tanulás eredményessége szempontjából. Nem csupán a technikai tudás elsajátítása a célunk, hanem hogy a művészeti tanulás által egészségesebb, harmonikusabb felnőtté váljanak tanítványaink.

Gyengébb képességekkel éppúgy válhat valaki önmegvalósító, érett személyiséggé, mint kiemelkedő talentumokkal. Felelősségünk és feladatunk az átlagos vagy gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás is. A szorongásos, tanulásában akadályozott vagy sérült gyermekek fejlesztése ugyanúgy feladatunk lehet, mint a kiemelkedő tehetségek gondozása. Az önkéntesség elve a különféle művészeti tárgyak tanulásban úgy érvényesül, hogy az élmény, mint örömforrás eléréséhez az egyéni adottságok, a tehetség fejlesztéséhez programunk segítséget nyújt, de az abban foglaltakat a pedagógiai folyamatban részt vevőknek vállalniuk kell. Nem teszünk különbséget a minimálisan elvárható teljesítmény szintjén a tanulók között, azonban az értékelés tükrözi (éremjegy, szorgalom értékelése írásban és szóban) az egyéni teljesítmény és előmenetel különbözőségét. A tehetséggondozást a zenetanulásban az átlagostól eltérő, jobb képességű tanulók esetén „B” tagozatra való irányítással, ennek magasabb szintű követelményrendszerével is segítjük. (Lásd az egyes tárgyak tantárgyi programjait.) „B” tagozatos tanuló lehet az, aki az átlagosnál jobb képességeit magasabb teljesítményével és szorgalmával igazolja. Tanszaki meghallgatáson, vizsgán ennek megfelelő szintű tananyag tudásáról ad számot, szaktanára javaslatával a tanszaki munkaközösség egyetért.

Felkészítés felsőbb művészeti tanulmányokra:

Külön fejlesztést és több önálló gyakorlást igényel, ha a tehetséges tanuló művészeti pályára szeretne lépni. Ehhez az iskola a feltételeket így biztosítja:

- szolfézs, zeneelméleti felkészítés a felvételit megelőző két évben;
- a felvételi évében heti 2x60 perces egyéni főtárgy óra;
- a felvételi évében speciális felkészítés a nem zenei ágazaton tanulók számára
- felvételizők rendszeres meghallgatásai, munkájuk, műalkotásaik megtekintése, szakértő, szaktanácsadó bevonása;
- otthoni gyakorlás további segítése;
- előzetes meghallgatásokra, előfelvételikre való felkészítés és elkísérés.

Tanulmányi versenyek:

A szaktárgyi versenyeket, bemutatókat háromévenként, tantárgyanként hirdeti meg az Oktatási Államtitkárság. Ennek megfelelően a versenyekre felkészítés alkalmazkodik a három éves ciklusokhoz. A pályára készülő tanuló részvétele mindenképpen kívánatos. A versenyek előkészítése során törekszünk arra, hogy a tehetséges és szorgalmas tanulók minél nagyobb számban, de önkéntes alapon mérhessék meg tudásukat. Ezért a versenyek válogatói előtt rendezünk: növendékhangversenyeket, közös órát (szülők bevonásával), bemutatót kiállítást, tanszaki meghallgatásokat; házi versenyt; majd ezt követően választjuk ki azokat a tanulókat, akik a válogatókra eljuthatnak.

A tehetség gondozása, fejlődésének elősegítése nem csupán a kiemelkedő teljesítmény elérését célozhatja meg. A tehetséggondozásnak összhangban kell lennie az alapvető személyiségfejlesztési célkitűzésekkel is.

Tanulói és szülői közösségek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A részletes kifejtés az egész intézményre szólóan a közös nevelési programban megtalálható. Az ott fellelhetőkhöz kívül az alábbi kapcsolattartás formáit preferáljuk: írásban és szóban,

- évfolyam szinten szülői fórum szervezésével,
- iskolai nyílt napok szervezésével, amelybe bevonjuk a növendékeket is,
- bemutatók, vizsgálóadások alkalmával,
- fogadónapok kitűzésével.

VI. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőre az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak egyetértési joga van a következő kérdésekben:

- az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek elfogadása és módosítása
- a tanulói szociális juttatások elosztási elvei eldöntésekor
- a házirend kialakításakor
- minden tanulókat érintő kérdésben

Az iskolai diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni**

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját, segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízza meg.

Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkatervről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.
- A diákközgyűlésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.
- A diákközgyűlés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközgyűlés összehívásáért az igazgató felelős. A diákközgyűlés 1 tanév időtartamra a tanulók javaslatai alapján 3 fő diákképviselőt választ.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) **teljes körűen térítésmentesen biztosítja.**

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza.

VII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos **feltétele**, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola **nevelési** programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka **alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait** határozza meg. Ez adhatja meg a **tartalmát** az együttműködésnek.

A szülő és az iskola együttműködésének formái:

Az együttműködés során először azokat a kérdéseket kell rendezni, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a **szülő** az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a **szülőnek** gyermeke helyes neveléséhez.

1. A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- aktív közreműködést a partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérésében
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

2. Iskolánk a gyermekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- szülői értekezletek
- fogadó órák,
- rendkívüli megbeszélések,
- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- pályaválasztási tanácsadás

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepek egyéb rendezvények is.

Ezek a következők:

- tanévnyitó
- karácsonyi műsor,
- anyák napi műsorok,

- pedagógus napi műsorok,
- ballagási ünnepség,
- tanévzáró

A felsorolt események alkalmat teremtenek az iskola számára, hogy bemutathassa a nevelő-oktató munka folyamatát, annak eredményeit és nehézségeit a szülők számára. A szülők közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik fejlődésével, haladásával kapcsolatosan. A programok lehetőséget adnak a szülők aktív részvételére, az együttműködésre is.

VIII. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei a HELYI TANTERV vonatkozó fejezeteiben található.

IX. A felvétel és az átvétel helyi szabályai a művészeti képzésben

Jelentkezés

Az alapfokú művészetoktatásra való jelentkezés lehetőségét minden év februárjának utolsó hetében hirdetjük meg, plakátokon a település intézményeiben és a közterületi hirdetőkön, illetve a helyi sajtóban. A képzésre jelentkezni – az erre a célra rendszeresített jelentkezési lap kitöltésével lehet – az általános iskolai beiratkozással egyidejűleg.

Felvétel

Azok a jelentkezők, akik a szaktanáraink által vezetett óvodai előkészítő foglalkozásokon részt vettek, felvételi meghallgatás nélkül – a felkészítést végző pedagógus javaslata alapján – az előképző évfolyamba nyernek felvételt.

Az alapfok első évfolyamába jelentkező tanulók képességeit az iskola - adott művészeti ágának megfelelő végzettségű és szakképzettségű - pedagógusaiból álló bizottság méri fel.

A bizottság a jelentkezők képességeinek felmérése után javaslatot készít az igazgatónak a kérelem elbírálásához, továbbá arra, hogy melyik évfolyamra és tanszakra vegyék fel a jelentkezőt. Ha a tanuló az alapfokú művészetoktatási intézmény magasabb évfolyamára kéri felvételt, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie.

Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

A felvételi meghallgatás időpontja június hónap első hetében zajlik le.

A meghallgatás valamennyi művészeti ágban szóbeli és gyakorlati részből áll, melynek során vizsgáljuk a felvételiző képességeit és motiváltságát. A feladatokat az iskola szakmai munkaközössége állítja össze a jelentkezők életkori sajátosságainak figyelembevételével.

A felvételt nyert tanulók névsorát a nyilvánosságra hozatal szokásos módja szerint közzé tesszük. Valamennyi új- és régi növendék számára augusztus hónap utolsó hetében tartjuk a beiratkozást.

X. Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere

Zeneművészet

Klasszikuszene

1. A művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket, és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
3. A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárnak gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.
4. A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
A kortárs zene befogadására nevelés.
A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.
A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
Tehetséggondozás.
A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.

Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.

Cserekapcsolatok létesítése hazai és - lehetőség szerint - külföldi zeneoktatási intézményekkel.

Táncművészet

1. A művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.
2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

A Laurus Alapfokú Művészeti Iskola Alapfokú helyi tantervei

Érintett művészeti ágak:

- Zeneművészeti ág (klasszikus zene)
- Táncművészeti ág

Z E N E M Ű V É S Z E T I Á G **(klasszikus zene)**

A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI, FELADATAI

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejtése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése. A tanulók zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA, ÓRATERVE, TANTÁRGYAI

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak:

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona–tenorkürt–bariton, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, gordonka

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, zenetörténet–zeneirodalom

Kamarazene tanszak tantárgyai: zenekar, kórus

Hangszeres tanszakok: egyéni képzés

„A” TAGOZAT

- Főtárgy: hangszeres tantárgyak
- Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*
- Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zenekar, kórus
- Választható tantárgyak: második hangszer, zenekar, kórus
- Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár, tantárgyak) és

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a

Kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖSSZESEN	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

2+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1–2. és 1. évfolyam 5 perc

2–3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Zeneismeret és tanszakok – csoportos képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom

Kötelező tantárgy: szolfézs főtárgynál zongora; zenetörténet–zeneirodalom főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy

Választható tantárgy: második hangszer, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖSSZESEN	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

2+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő.

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1–2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve: zongora, gitár tantárgyak).

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja:

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom.

Szolfézs főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

2. Szóbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom.

Szolfézs főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” tagozat

Szolfézs „A” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom.

Szolfézs főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

2. Szóbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Szolfézs főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Zenetörténet – zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet – zeneirodalom

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs, és zeneirodalom–zenetörténet főtárgy(„A” tagozat): a tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zenetörténet–zeneirodalom, főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga:

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés:

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került. Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése:

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni. Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

FAFÚVÓS TANSZAK

Furulya:

Az alapfokú művészetoktatás furulya tantárgyának hangszere a barokk (angol) fogású hangszer.

A furulyatanítás általános céljai, feladatai:

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a furulya lehetőségeit, saját irodalmát és a furulyán is játszható egyéb művek minél szélesebb körét;
- hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait, a furulyairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a furulyacsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező furulyahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.
- tegye jártassá a tanulót a furulyairodalom javát képező reneszánsz és barokk művek díszítésében.

Fordítson figyelmet

- a furulyázni tanulók alapfunkcióinak gondos megalapozására,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a különböző alaphangú furulyák használatakor az abc-s névvel történő helyes (nem transzponáló) olvasásra,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- az eredeti furulyairodalom mellett más zenei korszakok műveinek megismertetésére
- a rendszeres társas muzsikálásra.
- Tanítsa meg a tanulót a hangszer ápolására.

A művészeti alapvizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma „A” tagozaton

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán- vagy altfurulyán; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB14071), Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.
- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták (EMB13476–7), Loeillet de Gant: Szonáták, op. 1 és op. 3 (EMB 13160–3), Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36 (Ricordi Nr13322300), Telemann: F-dúr szonáta (EMB 13542), kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok (EMB 14283) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,

- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma „A” tagozat

- Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab;
- Brüggem: Etűdök, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke (Schott), Winterfeld: Technische Studien, (Hofmeister), Telemann: Fantáziák (Bärenreiter), Eyck: Der Fluyten Lust-hof I–III. (Amadeus) nehézségi szintjén.
- Egy teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny)
- Egy korbarokk, vagy XX. századi illetve kortárs mű, vagy tétel; Telemann: vagy Händel szonáták, Telemann: Metodikus szonáták 1–6., (Bärenreiter), nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő hangolású és minőségű hangszerek.

Egy billentyűs hangszer.

Egész alakot visszaadó tükör.

Két vagy több állítható magasságú kottaállvány.
Metronóm.

Fuvola:

A fuvolatanítás általános céljai, feladatai:

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező fuvolahang elsajátítása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszer tartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a fuvola történetét,
- a fuvola társhangszereit (fafúvós hangszer család),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a fuvola hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék – mint legfontosabb alapelv – pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.
- zenei memóriát

Ösztönözze a tanulót

a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Fuvola főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy szabadon választott hangsor variációkkal
- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56–85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op. 33 no. 1/1–3. nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonátatétel; Marcello: d–moll szonáta, Telemann: F–dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Fuvola főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma „A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Bántai: Fuvolaetűdök III. kötet (EMB 8593, vagy Köhler: Etűdök op. 33 no. II. kötet (EMB 8514) nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Marcello: a–moll szonáta, (EMB 12534), Telemann: C–dúr szonáta (EMB 13535), Händel: F–dúr szonáta nehézségi szintjén.
- Egy karakterdarab, vagy XX. századi mű; Fauré: Siciliano (EMB 7583), Doppler: Berceuse (EMB 12350), Mező Imre: Szvit (EMB 3358), Szervánszky Endre: Szonatina (EMB 1372) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

- Jó minőségű és állapotú, lehetőség szerint sima fejrészrel ellátott tanulóhangszerek.
- Jól hangolt zongora, vagy pianínó.
- Legalább 2 db állítható magasságú kottaállvány.
- Teljes alakot visszaadó tükör.
- Metronóm.

Oboa:

Az oboatanítás általános céljai, feladatai

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező oboahang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- az oboa lehetőségeit, irodalmát, hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait,
- az oboairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- az oboa kialakulását, fejlődését, sajátosságait,
- a hangszer részeit, összeállítását, tisztítását,
- a nád szerepét,
- a rokon hangszereket.

Tudatosítsa

- a kis b és e3 közötti hangok ismeretét, gyors olvasását és fogásait, (egy hang többféle fogásának ismeretét és alkalmazását: f-ek, esz-ek).

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező oboahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, tiszta intonáció mellett,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Tegye jártassá a tanulókat az oboairodalomban előforduló díszítések kivitelezésében.

Fordítson figyelmet

- a megfelelő légzéstechnika, száj-, hangszer-, kéz- és testtartás kialakítására, tudatosítására és automatikussá tételére,
- az önkontroll fejlesztésére,
- biztos és differenciált hangindításra és szép hangbefejezés kialakítására,
- kiegyenlített, szép hang létrehozására, megfelelő levegővezetéssel a különböző regiszterekben,
- a repetíció gyorsítására a torok és nyelv lazaságának megőrzése mellett,
- a nyelv és az ujjak szinkronjának állandó ellenőrzésére, tökéletesítésére (ujjgyakorlatok, szekvenciák különböző artikulációval és ritmusképlettel),
- a hallás, a ritmus- és a tempóérzék fejlesztésére,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangszer karbantartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Oboa főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma „A” tagozat

- Egy etűd;
Sellner: Etűdök (EMB 12002), Pusecsnyikov (Musica Rara), Snieczkovsky: Etűdök I. (PWM 6209), Hinke: Skálaetűdök (Peters), Degen (Supraphon), Beekum (HU 3795), Munia: 33 etűd, Munia-Lénárd: 44 válogatott etűd, (Eötvös József Könyvkiadó), valamint a Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is; Corelli–Barbirolli: F–dúr concerto (Boosey&Hawkes), Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925), Geminiani: e–moll szonáta, Sosztakovics: Románc nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Oboa főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma „A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű;
- Ferling: 48 etűd (Hofmeister, Universall), Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I–II., Luft: 24 etűd oboára (Peters), Kerényi Sándor: 22 etűd (Flaccus) oboára nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta, vagy koncert–tételpár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Donizetti: Szonáta, Telemann: a–moll szonáta (Leduc), Telemann: g–moll szonáta (Breitkopf), Vivaldi: d–moll concerto, Vivaldi: a–moll concerto (EMB 7060), Marcello: d–moll concerto, Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467), Gaál: Szonatina, Rösler–Rosetti: F–dúr concerto I., Nielsen: Románc és Humoreszk, Glinka: Ária és Rondo, Cimarosa: Oboaverseny (Boosey& Hawkes) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,

- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű és állapotú tanulóhangszerek.

Kész nád (havonta, tanulónként 1 db).

Jól hangolt zongora.

Legalább 2 db állítható magasságú kottaállvány.

Teljes alakot visszaadó tükör.

Metronóm.

Klarinét:

A klarinéttanítás általános célja, feladatai:

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező klarinéthang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a klarinét történetét,
- a klarinét társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa:

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a klarinét hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék – mint legfontosabb alapelv – pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,

- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót
a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A tantárgya és időtartama

Klarinét főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű; Perényi Éva: Klarinétetűdök 60–tól (EMB14300), Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II: 13., 28. (EMB13291) nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is; Dancla: Románc (Perényi Éva–Perényi Péter: Repertoár 39 EMB14406.), Weber: Sonatina Perényi Éva–Perényi Péter: Repertoár 44 (EMB14406), Haydn: Szent Antal korál (200 év klarinétmuzsikája – Barokk–EMB 13971) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése:

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Klarinét főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc 05963), Jean–Jean: Etűdök I. (Leduc) nehézségi szintjén;
- Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű;
- Wagner: Adagio, Barat: Szláv dal, Donizetti: Concertino I–II. tétel (Peters), Niels Gade: Fantáziadarab op. 43., Draskóczy: Korondi táncok (EMB 12064);
- kamaraművek: Pleyel: Duók: I–II., Devienne: Concertino 2 klarinétra és zongorára (EMB 8687) Stamitz: Kettősverseny(EMB 6046) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő minőségű hangszerek, fúvókák.

Havonta és fejenként egy nád.

Megfelelően hangolt zongora vagy pianínó.

Teljes alakot visszaadó tükör.

Metronóm.

Szaxofon:

A szaxofontanítás feladatai

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező szaxofonhang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a szaxofon történetét,
- a szaxofon társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a szaxofon irodalmát,
- a jelentősebb alkotó– és előadóművészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a hangképzés fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék – mint legfontosabb alapelv – pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Szaxofon főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd–jellegű egyéb mű; J.Harle: Easy Classical Studies (Universal Edition UE 17 770) 50., Perényi É.–P.: 222 etűd (EMB Z.14371) 158., 178., 182., M.Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20455) 5., 13., 35 J.v.Beekum: Studies (Harmónia HU 3794) Valsette (in a), Tiroler Landler (in Esz). nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; J.S.Bach: Gavottes (A.Leduc AL 19 664), B.Marcello: Adagio (Schuster–Perényi: Szaxofoniskola III/5., Simonffy 028), A.Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25 707), Dancla: Románc (Szaxofonmuzsika kezdőknek – Kraszna L. EMB 14 251), Fr.Schubert: Sérénade (A.Leduc AL 25 708), Glinka: Vocalise (Simonffy 014), Debussy: A lenhajú lány (Hofmeister FH 2136). nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű

Az előadási darabot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Szaxofon főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy szabadon választott dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála legalább három előjegyzéssel, hármashangzat–felbontással, tercmenettel, domináns–, ill. szűkített szeptim–felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Egy etűd vagy etűd–jellegű egyéb mű; J.Harle: Easy Classical Studies (Universal Edition UE 17 770) 49., 66.; Perényi É.–P.: 222 etűd (EMB Z 14 371) 210., 211., 221.; Schuster–Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 9.; M.Mule: 24 könnyű etűd (A.Leduc AL 20 455) 9., 15.; J.v.Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Musette (in G); Klosé: 25 napi
- gyakorlat (A.Leduc AL 6402) 13–tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A.Leduc AL 6403) 9–tól; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A Leduc AL 6404) bármely etűd; Ferling: 48 etűd (A Leduc AL 20 402) nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; A.Corelli: Gigue (Muzika 13 672); G.Fr.Händel: Allegro, Largo et
- Final (A.Leduc AL 20 835); G Fr.Händel: 4. szonáta (A.Leduc AL 20 828); J.S.Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19 511); J. S. Bach: Esz–dúr szonáta (Hresztomatyija 5–6. Muzika 14 103 v. G.Schirmer 45 722); J.B.Singelée: Solo de concert (H.Lemoine 26 260 H.L.); A.Chailleux: Andante és Allegro (A.Leduc AL 22 177); E.Bozza: Aria (A.Leduc AL 19714);
- M.Ravel: Darab Habanera formában (A.Leduc AL 17 679); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon–Trade); nehézségi szintjén

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő mennyiségű és minőségű, többfajta hangolású hangszer és tartozékok (fúvóka, nyakló).

Fejenként és havonta 1 db nád.

Zongora, vagy pianínó.

Nagyméretű falitükör.

Kottaállvány.

Metronóm.

RÉZFÚVÓS TANSZAK

Trombita:

A trombitatanítás feladatai:

- a tanuló egyéni adottságához, képességéhez igazodó módszerek kialakítása, kiemelt figyelmet fordítva az egyéni hangszeroktatásban rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására,
- a helyes légzés, befúvás, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása,
- a hangszeres játékhoz szükséges motorikus reflexek, motivációs bázis, a naponkénti gyakorlás szükségletének kialakítása,
- a hangszeres játék megvalósításában részt vevő izmok lazaságának, terhelhetőségének tartósabb igénybevétel teljesítéséhez szükséges készségek kialakítása,
- a zenei memória fejlesztése, gyakorlati alkalmazásához szükséges jártasságok kialakítása,
- az egyéni hangszeres tanórákra, kamarazenei, zenekari foglalkozásokra történő önálló felkészülés képességének kialakítása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a trombita történetét,
- a trombitának a rézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepét,
- a hangszer irodalmának, tananyagban megjelenő részét,
- a hangszer irodalmának, tananyagban megjelenő részét

- a tananyagon keresztül a főbb zenei stílusokat,
- a trombita hazai és külföldi művészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyesen beállított légzéstechnika állandó ellenőrzésének fontosságát,
- a helyes szájtartás, mint a jó befúvási mód (ansatz) alapfeltételének fontosságát,
- a mindennapi gyakorlás didaktikai és fiziológiai szempontok szerinti szükségességét,
- a könnyed, felszabadult hangszeres játékmód kialakításának fontosságát.

Fejlessze a tanuló

- hallását, belső hallását, „intonációs” képességét,
- hangszeres adottságait,
- hangszerteknikai tudását,
- megformáló– és előadói képességét.

Tegye képessé a tanulókat

- rendszeres, hatékony, igényes gyakorlásra,
- a gyakorlás során felmerülő hibák önálló kijavítására,
- a beállított alapfunkciók önellenőrzésére,
- a tiszta intonációra,
- folyamatos hangszerjátékra, árnyalt stílusos előadásra,
- a pontos kottaolvasásra, a ritmus, valamint a zenei kifejezések előadásmódjára, illetve a tempóra vonatkozó utasítások megvalósítására.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Trombita főtárgy

„A” tagozat: minimum 8 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd; Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola III./1–65. (EMB13492), Clodomir: Petits exercices 1–21. (Leduc), nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola III./66–74. (EMB13492), Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tornynos: Szonatina nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,

- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Trombita főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.
- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22–70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Arban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is; Albinoni: Esz–dúr, g–moll, C–dúr concerto, Barat: Fantázia (Leduc), Gedicke: Koncertetűd ; kamaraművek: Borst: Trombitaduók (EMB 6870), Mező Imre: Variációk (EMB 4687), Clodomir: Six petits duo és Six duo faciles, Reschofsky: Trió (EMB 6819), Farkas Ferenc: Régi magyar táncok nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő minőségű, trombiták, tartozékokkal (tok, fúvóka).
Jól felhangolt zongora (pianínó).
Legalább 2 db, állítható magasságú kottaállvány
Metronóm
Lehetőleg a teljes alakot visszaadó tükör.

Kürt:

A kürttanítás célja feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait,
- a kürtirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a kürtcsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítson ki

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező kürthangot,
- differenciált hangindítást, elválasztást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást,
- könnyed hangszerkezelést.

Gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával (pl.: mf, ff, pp), az intonáció megtartásával,
- hangsorokat fokozatosan táguló hangterjedelemben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangszer karbantartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Kürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy kantiléna; Szilágyi–Kökényessy: Kürtiskola II/31., II/47., II/52., II/73. (EMB13370) nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű etűd; Szilágyi–Kökényessy: Kürtiskola II/9., II/15., II/16., II/37., II/42., II/68., II/90. (EMB13370) nehézségi szintjén. Az egyik etűd helyett lehet kamaramű is Tarjáni Ferenc: Muzsikáljunk c. gyűjteményéből G.F. Händel: Sándor–ünnep nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; J. Mattheson: Ária, A.J. Varlamov: Orosz népdal, J.A. Hasse: Két tánc, G.F. Händel: Bourrée (Z6902), Mező I: Tánc, F. Schubert: A tavaszhoz nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Kürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy kantiléna transzponálása Esz–kürtben; Szilágyi–Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) II/110., II/161., II/203. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, ill. versenymű, vagy szonáta lassú és gyors tétele; az egyik előadási darab helyett kamaramű játszható; Schubert: Szerenád, Telemann: Allegretto, Mozart: D–dúr kürtverseny (Breitkopf), Händel: Ária, Skroup: B–dúr koncert, Csajkovszkij: Édes álom, Glinka: Északi fény, Martini: Gavotte, Székely: Szonatina (EMB 5990 kötetben), Szervánszky: Kis szvit (EMB 5990 kötetben) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök
 Megfelelő számú, jó minőségű hangszer és tartozék.
 Jól felhangolt zongora (pianínó).
 Legalább 2 db kottatartó.
 Metronóm.

Harsona-tenorkürt-bariton:

A harsona és rokon hangszerei, a tenorkürt– és a baritonkürt–tanítás szakirányú feladatai.
 A képzés legeredményesebb módjának az tekinthető, ha a tanuló 8–9 éves korában tenoron vagy baritonon kezdi a mélyrézfúvós hangszerek tanulását és csak a tanulmányok során amikor erre alkalmassá válik, tér át a harsona tanulására. A tenoron vagy baritonon megszerzett készségek birtokában a továbbtanulást megelőző két évben elegendő a harsonatanulást megkezdeni a zeneművészeti szakközépiskolai felvételi követelmény eléréséhez.

A harsonatanítás szakirányú feladatai:

ismertesse meg a tanulóval (életkoruknak megfelelő szinten) a hangszerek lehetőségeit, irodalmát; történetét, akusztikai sajátosságait, az irodalom legkiemelkedőbb alkotó– és előadóművészeit.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test–, száj–, hangszer– és kéztartást, tolókezelést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező zenei hangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes kartechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv– és karmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a helyes légzés kialakítására, gyakorlására, fejlesztésére intenzív légzésfejlesztési gyakorlatokkal,
- a helyes szájtartás kialakítására, a szájizomzat fejlesztésére a mindennapi gyakorlatok segítségével:
- fúvóka és hangszer nélkül csupán ajakkal,
- csak fúvókával,
- hangszerrel,
- mindezek ellenőrzése fúvóka karikával,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer karbantartására.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Harsona–tenorkürt–baritonkürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 8 perc

Harsona

„A” tagozat

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat–felbontással.
- Egy etűd; Steiner: Harsona–ABC 16/2. Andante, 17/1. Andantino, 18/2. Allegretto, 19/2. Allegretto (EMB Z 14144) nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB Z 13114) F. Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky–Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Tenorkürt

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd; Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola II. 51–116. (EMB12657) nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Ujfalusi–Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114). Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky–Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Baritonkürt

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd; Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola II. 51–116. (EMB12657) nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Ujfalusi–Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c, gyűjteményből (EMB13114) F. Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky–Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Harsona–Tenorkürt–Baritonkürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

Harsona

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I.: (EMB14143) 20. Andante con moto, 27. Allegretto, 28. Mazurka, 30. Allegro moderato, 31. Allegretto, 32. Allegro moderato nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is (barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Tenorkürt

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd; Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493)1–30. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Baritonkürt

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel
- Egy etűd; Kopprasch: Technikai etűdök I füzet (Hofmeister) nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előadások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő mennyiségű és minőségű hangszer.

Jó minőségű zongora, vagy pianínó.

Lehetőleg teljes alakot visszaadó tükör.

Metronóm.

Legalább 2 darab állítható magasságú kottatartó.

Tuba:

A tubatanítás célja feladatai:

- a tanuló egyéni adottságához, képességéhez igazodó módszerek kialakítása – kiemelt figyelmet fordítva az egyéni
- hangszeroktatásban rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására,
- a helyes légzés, befűvés, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása,

- a hangszeres játékhoz szükséges motorikus reflexek, motivációs bázis, a naponkénti gyakorlás szükségletének kialakítása,
- a hangszeres játék megvalósításában részt vevő izmok lazaságának, terhelhetőségének tartósabb igénybevétel teljesítéséhez szükséges készségek kialakítása,
- a zenei elképzelések fejlesztése, a zenei előrelátás, a folyamatos kottaolvasás kialakítása,
- a zenei hallás átfogó fejlesztése,
- zenei memória fejlesztése, gyakorlati alkalmazásához szükséges jártasságok kialakítása,
- az egyéni hangszeres tanórákra, kamarazenei, zenekari foglalkozásokra történő önálló felkészülés képességének kialakítása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a tuba történetét, legalább elméletben a különböző hangolású hangszereket
- a tuba a mélyrézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepét, szakmai lehetőségeit,
- a hangszer irodalmát, a hangszer zenekari–, kamarazenei– és szóló–irodalmának legalább a tananyagban
- megjelenő részét,
- a tananyagon keresztül a főbb zenei stílusokat,
- a segédfogásokat, alkalmazásuk lehetőségeit a tiszta intonáció és az előforduló díszítések könnyebb megvalósítása érdekében,
- a tuba hazai és külföldi művészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyesen beállított légzéstechnika állandó ellenőrzésének fontosságát,
- a helyes szájtartás, mint a jó befúvási mód (ansatz) alapfeltételének fontosságát,
- a mindennapi gyakorlás – didaktikai és fiziológiai szempontok szerinti – szükségességét,
- a könnyed, felszabadult hangszeres játékmód kialakításának fontosságát.

Fejlessze a tanuló

- hallását, belső hallását, intonációs képességét,
- hangszertechnikai tudását,
- megformáló– és előadói képességét.

Tegye képessé a tanulókat

- a gyakorlás során felmerülő hibák önálló kijavítására,
- a beállított alapfunkciók önellenőrzésére, szinten tartására és javítására
- a tiszta intonációra,
- folyamatos hangszerjátékra, árnyalt és stílusos előadásra,
- a pontos kottaolvasásra, a ritmus, valamint a zenei kifejezések előadásmódjára, illetve a tempóra vonatkozó utasításainak megvalósítására.
- társas muzsikálásra.

Fejlessze és ellenőrizze a különböző funkcionális készségek kialakítását

- a helyes légzést intenzív légzésfejlesztő gyakorlatokkal (hangszerrel és hangszer nélkül);
- a szájizomzatot

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Tuba főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála legalább három variációval.
- Egy gyakorlat; Kietzer: I. kötet (Zimmermann), Sára: Tubaiskola, Jakab Gedeon: Tubaiskola I. kötet 172., 183., 187., 192., gyakorlatainak nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; F. Schubert: Bölcsődal (EMB13114) (169), H. Purcell: Rigaudon (166) nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Tuba főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála, legalább 3 képlettel,
- Egy etűd; Kietzer: Tubaiskola I–II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291., 297. gyakorlatok nehézségi szintjén.

- Két előadási darab; G. F. Händel: Siciliana, W. A. Mozart: Menuet nehézségi szintjén vagy egy könnyebb barokk szonáta két tétele és egy, az előbbitől eltérő stílusú előadási darab.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

A tanulók létszámának megfelelő, jó minőségű hangszer.

Jól hangolt zongora.

Egész alakot visszaadó tükör

Minimum 2 darab kottaállvány.

Metronóm

AKKORDIKUS TANSZAK

Gitár:

Az alapfokú művészetoktatás „klasszikus gitár” tantárgyának hangszere a hat húros, nylonhúrozású, hagyományos akusztikus gitár.

A gitártanítás céljai, feladatai

Tanítsa meg:

- A gitár részeit, felépítését, akusztikai sajátosságait.
- A gitár különböző behangolási módjait.
- A gitárjáték alapvető technikai elemeit: apoyando, tirando, arpeggio, törtakkordok fekvésváltás, kötések, barré, valamint a tompítás különféle lehetőségei jobb- és balkézrel egyaránt.
- A gitárirrodalomban előforduló egyéb effektusok: üveghang (flageolett), glissando, tompított pengetés (etouffe), rasgueado, ütés, dobolás (tamb.) kivitelezését.
- A legato, tenuto, portato, staccato játékmód alkalmazásával az artikuláció megvalósítását.
- A játszott művek karakterének, tempó és dinamikai jellegzetességeinek kifejezését.
- A gitáron megszólaltatható főbb zenei stílusok előadási sajátosságait.

- A gitár, mint kísérőhangszer lehetőségeit: a leggyakrabban előforduló akkordokat és akkordfűzéseket.
- A hangszer karbantartási feladatok elvégzését.

Alakítsa ki és tudatosítsa az alábbiakat:

- Helyes test-, hangszer- és kéztartás.
- Laza kar- és ujjtechnika.
- A két kéz pontosan összehangolt mozgása.
- Helyes fogástechnika, differenciált pengetés.
- Összességében könnyed hangszerkezelés.

Gyakoroltasson rendszeresen:

- Az adott technikai elem tanításának megfelelő mechanikus ujjgyakorlatokat, mozdulatsorokat.
- Az elméleti ismeretekkel összhangban hangsorokat, skálákat, különböző pengetési- és ritmusvariációkkal is.
- Arpeggio gyakorlatokat.
- A felmerülő technikai problémának megfelelő etűdöket.

Ösztönözze a tanulókat:

- Játéktechnikájuk folyamatos fejlesztésére, gondozására, ezen belül kiemelten a szép gitárhangszín kialakítására.
- Céltudatos gyakorlási módszer kialakítására.
- A rendszeres társas muzsikálásra.

Fordítson figyelmet:

- A precíz hangszerhangolásra.
- A művek igényes kidolgozására technikai és zenei szempontból egyaránt.
- A tudatos zenei memorizálásra.
- A lapról játékra, mindig az előző év nehézségi szintjén gyakoroltatva.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gitár főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- 3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, váltott pengetéssel, közepes tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással.
- Egy klasszikus etűd; Sor: Op. 31., Op. 35., Carcassi: Op. 60./2., 3., 6., 7. etűdök nehézségi szintjén.
- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken:
Reneszánsz zene: pld. Reneszánsz magyar táncok gitárra (Edition Simonffy 151)

Barokk zene: pld. Brescianello, Weiss táncjátéka, Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach átiratai (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V., Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet.)

Klasszikus zene: pld. Carulli: Larghetto alla siciliana (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./78.) Carcassi: Capriccio (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./50.) Sor: Allegretto (Szendrey: Gitárgyakorlatok VI./1.)

Romantikus zene: pld. Marschner: Bagatelle (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./79.)

XX. századi / Kortárs zene: Bartók–Szendrey: Gyermeknek–ből könnyebb darabok: 1–5., 10. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kováts: Rövid darabok gitártanulóknak I./5., 8. (EMB Z. 8883) (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola IV./48.) Brouwer: Estudios sencillos I–X. nehézségi szintjén.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gitár főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három oktávós dúr–vagy moll skála, vagy tereszkála.

- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 (Universal) nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből (EMB 12378) nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 (EMB 12963) nr. 20., 21., Leo Brouwer VI–XV. Nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többtételű; reneszánsz és barokk darabok; John Dowland: Táncok és Fantáziák (EMB 8769), J. S. Bach: Könnyű táncjátékok, Lantszvitek (EMB 13184), klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli (EMB 8821), Giuliani (EMB 12182, EMB 8931, EMB 8932), F. Sor művei (EMB 8799, 14445 kötetben, Ricordi, Universal); Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románc (EMB 13519 kötetben), F. Tarrega: Marieta, Rosita; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa–Lobos: Prelud II. V. nehézségi szintjén

- Egy kamaramű; Scarlatti: Öt Szonáta két gitárra (Fodor–Mosóczi) nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő mennyiségű és minőségű hangszer.

Legalább két darab kottatartó, két darab állítható lábzsámoly.

Félévenként egy húrkészlet.

Metronóm.

Ütő:

Az ütőhangszer tanítás feladatai

Az ütőhangszerek sokszínűségéből és zeneirodalmi sajátosságaiból eredően a kamarazenélés lehetőségeinek megteremtése a hangszertanulás kezdetén.

A társas muzsikálás elősegítése.

Az egymáshoz való alkalmazkodásra és egymásra figyelésre nevelés.

Ismertesse meg a tanulókkal

- az ütőhangszercsalád leggyakrabban használatos tagjait,
- a különböző ütőhangszerek megszólaltatásának módját,
- a helyes ütésttechnikákat,

Fordítson figyelmet

- a helyes test-, és kéztartás kialakítására,
- pontos tempótartásra,
- a különböző hangszerek speciális technikai elemeinek alkalmazására,
- a precíz, pontos ritmikai megoldásokra, külön figyelemmel a legáltalánosabb ütőhangszeres elemekre,
- az eltérő kézrendi megoldásokra,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítására,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására.

Végeztessen az egyes zenei kíséret–formákhoz szükséges improvizációs gyakorlatokat.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Ütő főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két dobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola (Hofmeister) 10., 16., 18., 29., 36., II. rész 11., 17., 27.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 48., 69., 127., 145., 173. nehézségi szintjén.
- Egy dallamhangszeres mű; Vivaldi: Largo; Bononcini: Allegro; Haydn: Szerenád nehézségi szintjén.
- Egy kamaramű; Krell–Holzmann: Cake Walk Parádé; Camidge: Sonatina; Gebauer: Duó; Pleyel: Menuetto; Larson: Mexikói szvit; Zempléni L.: Párok; Váray L.: Gukhe/low drums szólam; Jack McKenzie: Három tánc, Bartók Béla: Gyermekeknek 1.,2.,3., Mikrokozmosz nehézségi szintjén.
- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról–balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszeren (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszer–kombinációk kezelése, hangszer– és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,
- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Ütőhangszerek

„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két kisdobgyakorlat, vagy 1 kisdob– és 1 üstdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola/II. (Hofmeister) rész 16., 18., 35.;
- Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 84., 135., 148., 161., 176.; Knauer: Üstdobgyakorlatok (Hofmeister) 6., 11., 15., 20. gyakorlat nehézségi szintjén.
- Egy dallamhangszeres mű; Dvořák: Humoreszk, Mozart: Török induló, Weiner: Rókatánc, Haydn: Magyar rondo nehézségi szintjén.
- Egy kamaramű; Bartók Béla: Gyermekeknek, Mikrokozmosz, Evelyn Glennie: Kis imádság, Joplin: Ragtime (Hofmeister) – Percherine, Entertrainer, John O'Reilly: Három epizód, G. d. Monica: Movi–rock, Steve Reich: Zene fadarabokra, Balázs O.: Nyolc trió (EMB 6063)/1 tétel, Siegfried Fink: Trommeltanz/Junior's beat nehézségi szintjén.
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A megszólaltatott gyakorlatok száma változtatható, de a vizsgázó ritmus– és dallamhangszeres műveket is szólaltasson meg. A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

- Dobszerelésen tánczenei–, latin–, swing–, vagy rock kíséret, zárlat improvizációkkal, élő vagy rögzített zenei alapra. (A zenemű formájának megfelelő periodikus tagolással.)

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról–balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszer–kombinációk kezelése, hangszer– és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,
- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő méretű és akusztikájú, hangszigetelt tanterem, jól hangolt zongorával (pianínóval).

Hangszerállomány:

- egy pár üstdob,
- 2 xilofon (kétsoros, háromtávós),
- harangjáték,
- vibrafon,
- marimba vagy basszus metallofon
- 1 nagydob (zenekari), 2 kisdob (húros),
- 5–6 tom–tom, 3–4 bongo,

- 3–4 függesztett réztányér, 1 pár összeüthető réztányér,
- tam–tam vagy/és gong,
- dobfelszerelés,
- „apró” hangszerek: triangulumok, kasztanyett, csörgődobok, claves (több), temple–block–sor, kolompok, fadobok, csörgők, ostor, kereplő stb.,
- lehetőség szerint Orff–hangszergarnitúra (kromatikus dallamhangszerek).

Verők: valamennyi hangszerhez, többféle keménységű, különböző anyagból készült verők.

Megfelelő hangszerállványok, kottatartó (legalább 6 db a kamarázáshoz).

Szerszámok, eszközök a hangszerek javításához, karbantartásához.

Metronóm

Minimális hangszerállomány ütőtanszak indításához:

- 2 dallamhangszer (zenekari méret),
- dobfelszerelés,
- külön húros kisdob,
- „apró” hangszerek (lehetőség szerint).

BILLENTYŰS TANSZAK

Zongora:

A zongoratanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a zongora alapvető sajátosságait, felépítését, működésének elvét (kalapács–mechanika, pedálszerkezet, hangolás), akusztikai sajátosságait,
- a hangszer gazdag irodalmának legjelentősebb zeneszerzőit és előadóművészeit,
- a hangszer kialakulásának vázlatos történetét.

Alakítson ki

- a testrányoknak megfelelő elhelyezkedéssel természetes hangszerkezelést,
- megfelelő kéztartást,
- független játszóapparátust (ujjak, kar), a kezek önállóságával,
- rugalmas, laza ízületeket (váll, könyök, csukló, ujjtő),
- az adottságok alapján kiegyenlített zongoratechnikát (sima pozícióváltást, a kezek ügyes alá– és fölétevését),
- differenciált billentést, ujjvégérzetet.

Tegye képessé a tanulókat arra, hogy

- tudjon a billentyűzet teljes terjedelmében tájékozódni és azon játszani,
- tudja a zongorajáték alapelemeit, játékformáit (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), a billentésmódokat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,
- tudja a zongorapedálokat megfelelően használni,
- a mű mondanivalójának megfelelően tudja kifejező hangon, hangszínen, hangerőben, gazdagon megszólaltatni a hangszeret, a zenei karaktereket megvalósítani,

Fejlessze a tanuló

- muzikalitását a hajlékony, dinamikában árnyalt dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával, billentéskultúrával,
- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, a polifon és funkciós hallást,
- metrum– és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartását,
- kottaolvasási készségét, lapról játékát, memóriáját,
- hangszerkezelését, technikáját az ügyesítőket, az ujjgyakorlatokat, etűdök, skálák alkalmazásával.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga gyakorlati részből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama: zongora főtárgy
„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A négy stílusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű: lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab Bach: 18 kis prelúdium, Handel: Válogatott darabok, Telemann: Kezdők zongoramuzsikája nehézségi szintjén
- Klasszikus szonatina, vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció; Könnyű szonatinák, Szonatina album, Beethoven: 6 könnyű variáció nehézségi szintjén
- Romantikus mű: Schumann: Emlékezés; Schubert: Táncok, Keringők nehézségi szintjén
- XX. Századi mű; Bartók: Mikrokozmosz III.; Kodály: Gyermektáncok nehézségi szintjén

A három mű közül lehetőleg egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése:

- Megfelelés az előírt követelményeknek
- Technikai felkészültség
- Helyes test- és kéztartás
- Hangminőség, billentés
- Pedálhasználat
- Hangszerkezelés
- Artikulációk és díszítések alkalmazása
- Helyes ritmus és tempó
- Előadásmód
- A zenei stílus és az előírások megvalósítása
- Memória
- Alkalmazkodóképesség
- Állóképesség

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga gyakorlati részből áll.

Tantárgya és időtartalma: Zongora főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma:

„A” tagozat

A négy stílusból választható három különböző stílusú darab, amelyből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab vagy szvit – tétel, vagy könnyebb barokk variáció; Handel: Könnyű zongoradarabok, Scarlatti: Szonáta, Bach: Francia szvit tánc tételek nehézségi szintjén
- Klasszikus szonáta tétel: Beethoven: Szonáták, rondók, variációk, bagatellek nehézségi szintjén
- Romantikus mű; Schumann: Kinderszenen, Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül, Chopin: mazurka nehézségi szintjén
- XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. nehézségi szintjén

A kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése:

- Megfelelés az előírt követelményeknek
- Technikai felkészültség
- Helyes test- és kéztartás
- Hangminőség, billentés
- Pedálhasználat
- Hangszerkezelés
- Artikulációk és díszítések alkalmazása
- Helyes ritmus és tempó
- Előadásmód
- A zenei stílus és az előírások megvalósítása
- Memória
- Alkalmazkodóképesség
- Állóképesség

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező taneszközök:

- Jó minőségű zongora vagy pianinó
- 2 db változtatható magasságú zongoraszék
- 2 db különböző magasságú zsámoly
- metronóm

VONÓS TANSZAK

Hegedű:

A program célja:

- A hegedűoktatás érzelmi és esztétikai nevelés eszközével járuljon hozzá a sokoldalú érett, kreatív zenét és hangszerét szerető személyiség kialakításához.

- A hangszeres zenei műveltség megalapozása és fejlesztése, figyelembe véve az életkori sajátosságokat. A tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
- Ösztönözze a hangszeres tanuló növendékeket a rendszeres hangverseny látogatásra.
- Kiemelten fejlessze a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

A hegedűtanítás feladatai:

Ismertesse meg a tanulókkal

- hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a hegedű akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fizikai törvényszerűségeit,
- a különböző ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapjelzőkhez tartozó vonókezelést,
- a hegedűirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a vonós hangszeres család többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát,
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező hegedűhangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző vonásnemekkel valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato-technikára, a pergő-technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések alkalmazására,
- a hangköz és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.
- Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra

A program végrehajtásának óraterve „A” tagozaton

A képzés ideje 12 év
Az évfolyamok száma: Előképző: 2 évfolyam
Alapfok: 6 évfolyam
Továbbképző: 4 évfolyam

Egyéni órák időtartama: 2×30 perc

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama:

Hegedű főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma:

A” tagozat

- Egy etűd; Dénes: V–VI. Hegedűiskola (EMB 7111), vagy Dancla op. 68 (EMB 7918) 2., 9., 14., vagy Dont op. 38 (EMB 2214, EMB 2215, EMB 2216), vagy Mazas: Études spéciales op. 36.1 (EMB 2244) 2., 8., 9. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel; Beethoven: Menuett (PWM) és Trió (Peters), Rameau: Gavotte (EMB 4535 kötetben), Dancla: Variációk-sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel, Seitz: D-dúr koncert (Peters) I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta (EMB 12050 kötetben, EMB 12051 kötetben, EMB 12265 kötetben) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése:

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség, állóképesség

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hegedű főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).

A vizsgaanyag kottából játszható.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő számú, méretű és minőségű hegedű tartozékokkal (vonó, tok, gyanta)

Hangszerenként évente legalább két garnitúra húr.

Megfelelő minőségű zongora vagy pianínó

Lehetőleg a teljes alakot visszaadó tükör

Legalább 2 darab kottatartó

Metronóm

Gordonka:

A gordonkatanítás célja, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a gordonka akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit,
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,
- a gordonkairodalom legkiemelkedőbb alkotó– és előadóművészeit,
- a vonós hangszer család többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő vonóvezetést, balkéz–technikát,
- helyes, test–, hangszer– és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező gordonkahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj– és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző figurációkkal és szólamszámmal valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj– és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato–technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására,
- a hangköz– és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a basszus–, tenor– és violinkulcs folyamatos olvasásának kialakítására,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer–karbantartási feladatokra.

Általános követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkora, évfolyama és egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően, kotta– és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

A képességek kibontakoztatása és a készségek fejlesztése

A hallás és a ritmusérzék fejlesztése, érzékenység a dinamikai és a hangszínbeli különbségekre.

A kottaolvasás és a lapról játszás fejlesztése.

A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.

A zenei ízlés, a stílusérzék és a karakterek iránti érzékenység fejlesztése, a zenei fantázia kibontakoztatása.

A céltudatos és gazdaságos gyakorlási módszer kialakítása.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gordonka főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd, Somló: Tanulmányok gordonkára (EMB 2138), Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters)/I. – /1., 2., 3., 4., 11.;
- Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters), op. 131 – /1., 5., 13. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű előadási darab; Mező: 4 magyar népdal, Beethoven: Menüett (EMB 14636 kötetben),

Mattheson: Ária, G. Marie: La Cinquantain (EMB 13598), Beethoven: Szonatina (EMB 13310 kötetben), Dvořák:

Melódia nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gordonka főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár (lassú, gyors), vagy egy versenymű-tétel;
- Vivaldi: a–moll–szonáta (EMB 13439 kötetben) I–II.,
- Csajkovszkij: Szentimentális keringő
- Vivaldi: G–dúr koncert (EMB 6425) I. tétel) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő mennyiségű, minőségű és méretű gordonka, tartozékokkal (finomhangoló, vonó, tok, gyanta).

Évente hangszerenként egy garnitúra húr és egy vonószőrözés.

Jól hangolt zongora (pianínó)

Legalább két darab kottatartó

Különböző magasságú székek, a tanulók testalkatának megfelelően.

Metronóm.

ZENEISMERET TANSZAK

Szolfézs kötelező:

A szolfézsstanítás célja, feladata:

A tanulók zenei készségeinek kimûvelése, képességeik fejlesztése és ismereteik bővítése az alábbi területeken:

- belső hallás
- ritmus–metrum
- tiszta intonáció
- tájékozódás a magassági viszonyokban (relációk, hangközök)
- dallamhallás
- többszólamúság
- harmónia azonosítás
- zenei olvasás – írás
- zenei szerkezet (forma)
- zenei memória
- zenehallgatás (zeneértés)
- a kreativitás fejlesztése, – rögtönzés
- a megszerzett tudás alkalmazása
- a hangszerstanulás segítése

- a zenei szaknyelv legfontosabb kifejezéseinek megismertetése
- a zenei műveltség igényének kialakítása
- a társművészetek iránti nyitottság megalapozása.
- A zenei pályára készülő tanulók felkészítése a továbbtanulásra.
- A tanulók személyiségének erkölcsi és szellemi formálása; nemzeti identitástudatuk megerősítése, érzelmviláguk kibontakoztatása.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli vagy szóbeli vizsga

A vizsga feladatait az iskola választja ki az A) és B) feladatsor közül vagy a helyi pedagógiai programja alapján hasonló követelményszintű feladatsort állít össze.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

Az alapvizsga tartalma

Írásbeli vizsga

A) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat–ismeretek köréből – hallás után, kottakép és szerkesztés alapján.

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)
- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,
- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Könnyű kétszólamú klasszikus periódus felső szólamának lejegyzése

A zenei részlet 2/4, 3/4 vagy 4/4–es lüktetésű, lehetőleg A–Av felépítésű, modulációt, alterációt, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó legyen. A tanulók számára a táblán adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A részlet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat–felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

B) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat– ismeretek köréből – hallás után, kottakép és szerkesztés alapján

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)
- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,
- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Egy magyar népdal lejegyzése

A népdal: új stílusú, négysoros, 8–10–es szótagszámú, tempo giusto, izometrikus, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. A tanulók számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A népdal nyolcszor hangozhat el a megadott abszolút magasságban, énekes előadásban.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

Az írásbeli vizsgához ajánlott feladatlap készítése.

Szóbeli vizsga

1. Memoriter anyag:

A vizsgázó

- tudjon 5 népdalt előadni,
- ismerje azok legfontosabb jellemzőit;
- tudjon 5 műzenei szemelvényt szóló énekléssel vagy hangszerkíséréssel (saját kíséret nem kötelező) megszólaltatni,
- ismerje az énekelt darabok legfontosabb zenei jellegzetességeit.

2. A vizsgán a tanuló elemezzen egy választott hangszeres darabot, amellyel kapcsolatban a vizsgabizottság

kérdéseket tehet fel a negyedik évfolyam elvégzése utáni követelmények alapján.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

1. feladat – teszt: A feladat helyes megoldása, a válaszok pontos, világos jelölése

2. feladat– dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

3. feladat: – elemzés: Az elemzési szempontokra adott válaszok teljessége, helytállósága, a jelölések pontossága.

A szóbeli vizsga értékelése.

- a választott zenei anyag élményszerű megszólaltatása
- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete)
- zenetörténeti tájékozottság
- stílusismeret
- formai ismeretek
- tájékozódás a zenei műfajok között

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű és felhangolt zongora vagy pianínó. Hangjegytábla, szemléltető anyagok, ritmushangszerek

Megfelelő minőségű audio–vizuális berendezés (magnetofon, DVD, CD-lejátszó)

A stíluskorokat megfelelően bemutató, kellő számú és minőségű hangfelvétel, zenei szakkönyv.

Zenetörténet- zeneirodalom:

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli, vagy szóbeli vizsga

A vizsga tantárgya és időtartama

Zenetörténet–zeneirodalom

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

Írásbeli vizsga

Teszt kérdések a zenei ismeretek köréből a képzés során feldolgozott tematikák zenetörténeti korszakok főbb tendenciáinak, stílári jelenségeinek, mestereinek, műfajainak, alkotásainak ismeretére, elemzésére vonatkozó témában.

A tesztlap az alábbi témakörökből tartalmaz kérdéseket:

- Gregorián elnevezése, általános jellemzői, műfajai. Egy műfaj részletes bemutatása. A többszólamúság kialakulása (orgánium típusai). Világi zene a középkorban (trubadúr, trouvère, Minnesänger). Reneszánsz (szó jelentése, ideje, általános jellemzése, jellegzetes műfajainak ismerete.) Korareneszánsz, reneszánsz fénykora, későreneszánsz zeneszerzőinek felsorolása. Homofónia, polifónia fogalma. Mise típusai, mise részei, (Ordinarium, Proprium), motetta és madrigál összehasonlítása. Világi vokális műfajok felsorolása.
- A barokk korszak általános stílusjegyei és zenei jellemzése, vokális és hangszeres műfajok sorolása. Egy vokális műfaj (pl. kantáta) tételeinek bemutatása, két hangszeres műfaj (pl. concerto, fuga) részletesebb magyarázata zenei példát hozva. A szvit (táncok és táncpárok), egy tánc bemutatása (pl. menüett). Barokk zeneszerzők felsorolása.
- A bécsi klasszika sajátosságai (formák, szerkezet, hangnem). Főbb műfajok sorolása, szonáta vagy szimfónia tételeinek általános jellemzése, pl. szonátaforma bemutatása. Haydn vagy Mozart művészete, (egy mű bemutatása alapján).
- Romantika – új műfajai, élményanyaga (témái). Chopin zongorazeneje (kisformák), Schumann zongoradarab-ciklusai (címek). Az opera műfajának, kiemelkedő mestereinek és alkotásainak ismerete a tanult szemelvények elemzésével.
- A programzene (példával). A századforduló zenéje – Debussy művészete, impresszionista művei (zenéje, jellemzői).
- Egészhangú skála, politonalitás, dodekafónia magyarázata zenei példa alapján. Bartók életműve, jelentősége, népdalgyűjtő útjai. Kodály egy művének részletes bemutatása (pl. Psalmus Hungaricus, Hány–szvit, Felszállott a páva – variációk).

A szóbeli vizsga

A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban, vagy a 6 éves képzési időkeretben feldolgozott zenetörténet–zeneirodalom anyagából a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel, gyakorlati feladatokat ad.

A tanuló által játszott zenemű kottájáról maga gondoskodik, a további célfeladatok megoldásához szükséges szemelvényanyagot (kottát, hangfelvételt, audio–vizuális eszközt) a vizsgát szervező intézmény biztosítja.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő
- aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelése

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,
- tájékozódás a zenei műfajok között.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű és felhangolt zongora vagy pianínó. Hangjegytábla, szemléltető anyagok, ritmushangszerek

Megfelelő minőségű audio–vizuális berendezés (magnetofon, DVD, CD-lejátszó)

A stíluskorszakokat megfelelően bemutató, kellő számú és minőségű hangfelvétel, kotta, zenei szakkönyv.

KAMARA TANSZAK

Zenekar:

A program célja:

A zenekari játék teremtsen lehetőséget az alapfokú és a továbbképző évfolyamok tanulói számára arra, hogy - az egyéni foglalkozásokon elsajátított technikai és zenei tudás felhasználásával –érzelmileg gazdag, harmonikus személyiséggé válhassanak.

Ösztönözze a tanulókat, hogy a zenekari játék közben megszerzett zenei kifejezőkészséget használják fel az egyéni hangszeres játékokban is.

Alakítsa ki a más hangszerek iránti nyitottságot és ezzel egyúttal a zenekari játék legfontosabb elemével -az egymásra való odafigyeléssel és alkalmazkodással- teremtsen meg a toleráns zenekari muzsikusi személyiségét.

A zenekari foglalkozások feladatai

A tanulók megismertetése az alapvető zenekari játékmódokkal.

A különböző zenei stílusokban használt előadói hagyományok bemutatása.

A „zenekari hallás” fontosságának alakítása, tudatosítása.

A figyelem időtartamának és elmélyítésének (vertikális–horizontális) fejlesztése.

Az egységes zenekari ritmusjáték kialakítása, tudatosítása.

Az arra alkalmas tanulók felkészítése professzionális együttesben való játékokra.

A különböző hangszercsoportoknak megfelelő – a zenekari ülésmódból adódó – helyes hangszerkezelés kialakítása, egységesítése.

A zenekari munkában a fejlesztési cél és feladat az együttes fajtájától, az adott hangszer–összeállításhoz íródott/átírt repertoártól, valamint az együttesben résztvevők egyéni tudásszintjétől függ.

A játszandó művek kiválasztásánál fokozott figyelmet kíván a megfelelő szintű darab kijelölése. Gondosan mérlegelni kell a befektetett időt, energiát, s a munka közben megőrzendő játékkedvet, mert ez alapvető feltétele az egész mű minőségi megszólaltatásának, a magasabb értékű esztétikai szint elérésének

A „klasszikus” összeállítások (vonós-, fúvószenekar) mellett lehetőséget lehet teremteni vegyes összeállítással működő zenekari játékokra is.

A különböző hangszeres évfolyamokon kétféle korcsoportú zenekar működik.

Kezdő   alapfok 2-4. évfolyam (–14 éves korig)

Középfokú   alapfok 4-10. évfolyam (12–18 éves kor)

A program végrehajtásának óraterve:

Zenekari foglalkozás időtartama: 2X45 perc

Kezdő csoport

Fejlesztési feladatok

- A helyes zenekari ülés kialakítása.

- Egymásra figyelés, alkalmazkodás.
- Hosszú és rövid hangok.
- A szólamon belüli frazeálás betartása.
- Zenekari hallásfejlesztés, többszólamúság.
- Tempóvétel, tempótartás.
- Dinamikai folyamatok kialakítása.

A zenekari kommunikáció kialakítása (a karnagy és a zenekar, illetve a zenekari szólamok között).

Ajánlott tananyag

Fúvószenekar

Apáthy: Fúvószenekari iskola I. (Baranya Megyei Művelődési Központ)

Barnes: Kis virtuóz

Csajkovszkij: Chanson triste (Népművelési Intézet, Budapest)

Csajkovszkij: Diótörő – részlet (Carl Fischer New York)

Czidra: XVII. századi magyar táncok

Gyermekdalok (Apáthy feld.)

Lijnshooten: Suit uit het Antwerpse Dansboek (Molenaar)

Orosz album: Első lépések (Pervie Sagi) (Moszkva)

Purcell: Air & Marsch (Bourne Co. New York, USA)

Susato: Pavane

Wagner: Das Blasorchester I. (Pro musica Verlag Leipzig – Berlin)

Watz: Acht Bläzersetze alter Meister (Rundel)

Watz: Premier (Rundel)

Vonószenekar

Decsényi: Kati dalai ((EMB Z. 8279)

Decsényi: Népdal (EMB 12362)

Zempléni: Zenés utazás (YFE 002)

Renaissance és barokk táncok, kórusok, korálok

Ismert dallamok átiratai

Követelmény

A különböző hangszercsoportoknak megfelelő hangszerkezelés egységesítése, a zenekari ülésből adódó helyes hangszertechnikai mozgások kialakítása.

Az év végi meghallgatás anyaga

Év végi meghallgatás: 10–12 perces nyilvános bemutató.

Középhaladó csoport

Fejlesztési feladatok

- Az eddig tanult ismeretek, készségek fejlesztése, adott esetben önálló használata
- A zenekari hangzás iránti igényesség kialakítása, alkalmazása.
- Dinamikai és ritmikai folyamatok árnyalása, fejlesztése.
- A tempóvétel és –tartás differenciálódása.
- A zenekari kommunikációs lánc tudatosításának elkezdése.

Ajánlott tananyag

Fúvószenekar

Apáthy: Fúvószenekari iskola II–III. évfolyam (Baranya Megyei Művelődési Központ)
J. S. Bach: 6 Choral (Molenaar)
Balázs: Gyermekrajzok (EMB)
Balázs: Négy kép (EMB)
Bartók: Gyermekeknek (Népművelési Propaganda Iroda, illetve Boosey & Hawkes)
Bizet – Scsedrin: „Carmen”
Cser: Csongrádi dalok
Händel: Largo (Rundel)
Händel: Lascia ch'io piango
Haydn: Szent Antal Choral (Ph. Grosch Verlag München)
Lully: Balletto (Wilhelm Halter Verlag Karlsruhe)
Orosz album: Első lépések II. (Moszkva)
Susato: Renaissance suite (Rundel)
Purcell: Trombitaszó és ária (Boosey & Hawkes)
Purcell: Győzelmi ének az Arthur király című operából (Bourne Co. New York, USA)
Wagner: Das Blasorchester II. (Pro musica Leipzig – Berlin)

Vonószzenekar

J. S. Bach: Bauern–Kantate (Parasztkantáta) (Peters 11693)
Bartók: Erdélyi táncok (Darvas feldolg.) (EMB Z. 4329)
Beethoven: 12 kontratánc (Breitkopf B. 253)
Csajkovszkij – Weiner: Chanson triste (EMB Z. 3202)
Farkas F.: Musica Serena (EMB Z. 12615)
Farkas F.: Négy tánc a Vietórisz–kódexből (EMB Z. 5834)
Händel – Maros: Kis szvit (EMB Z. 3105)
Mozart: Sinfonietta (EMB Z. 2409)
Rózsavölgyi: Első magyar társastánc (Doblinger D. 11316, 11317/szólamok)

Követelmény

A közös alkalmazkodás képességének kialakítása.

Az év végi meghallgatás anyaga

Év végi meghallgatás: 15–30 perces nyilvános hangverseny.

Követelmények a program elvégzése után

A tanuló ismerje meg a zenekar/együttes egyes részeinek különböző funkcióit,

- az alapvető zenekari játékmódokat,
- az egyes zenetörténeti stílusok és hangszerek előadói hagyományait.

Legyen képes

- szólamát helyes tempóban, dinamikában, stílusban, az adott műben a zenekar egészében betöltött funkciója szerint eljátszani,
- a szólamon belüli és a szólamok közötti harmonikus együtt–játékra irányítási figyelmét,
- a szólambeosztáshoz igazodó új zenei anyagot lapról játszva is megszólaltatni.

Tudja alkalmazni

- az alapvető egységes zenekari játékmódhoz tartozó hangszerteknikai ismereteket,

- a zenekari hallásfejlesztés közben kialakuló figyelmet, a többszólamúságra, a dinamikai és ritmikai folyamatok árnyalására, a tempóvétel és –tartás differenciálására,
- a zenekari kommunikációs lánc (karnagy–zenekar, zenekari szólamok között) folyamatát.

Továbbá

A tanuló legyen képes

- felnőtt amatőr zenekarban játszani,
- részt venni önálló kamarazenekari produkcióban.

Alkalmazza tudatosan

- a zenekari kommunikációs láncot,
- a zenekari rubato játékot.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Az együttes működéséhez szükséges hangszerek

A létszámhoz igazodva kottapultok, karfa nélküli székek.

Felvételek készítéséhez (a produkció értékeléséhez) audio– és videofelvevő és –lejátszó.

Haladó csoport

Fejlesztési feladatok

- Az eddig tanult ismeretek, készségek további fejlesztése.
- A zenekari rubato játékmod elsajátítása.
- A zenekari kommunikációs lánc tudatos alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Fúvószenekar

Albinoni: Adagio (Molenaar)

J. S. Bach: Prelúdium és fuga, B–dúr (Warner Bros New York)

J. S. Bach: Fantázia (William Allen Music, USA)

J. S. Bach: Sinfonia (Molenaar)

Bartók: Este a székelyeknél (Kliment)

Bartók: Erdélyi táncok (Népművelési Intézet)

Bogár: Székely legényes (Népművelési Intézet)

Balázs: Musica piccola (EMB)

Balázs: Előjáték (EMB)

Corelli: Adagio (Studio P/R Indiana, USA)

Debussy: A kis néger

Debussy: Kis szvit

Eördögh J.: Kis nyitány (Népművelési Intézet)

Eördögh J.: Magyar nyitány (Népművelési Intézet)

Hidas: Capriccio (EMB)

Hidas: Vidám zene (EMB)

Hidas: Concertino

Hidas: Szvit (EMB)

Hidas: Fantázia és fuga (EMB)

Hidas: Népdal szvit III. (EMB)

Händel: Tűzijáték szvit (különbféle tételek más–más feldolgozása)

Händel: Vízi zene (különbféle tételek más–más feldolgozása)
Erkel: Fegyvertánc (Népművelési Intézet, Pécs)
Kodály: Intermezzo a Hány–szvitből (Népművelési Intézet)
Kodály: Toborzó (Népművelési Intézet)
Kodály: Kállai kettős (Népművelési Intézet)
Ujj Viktor G.: Két zenekari etűd (Népművelési Intézet)
Zempléni: Változatok egy Stravinsky–téma nyomán (kézirat)

Vonószekkar

Albinoni: Sonata ? Cinque (Boosey & Hawkes B&H 17393, 11663/szólamok)
J. S. Bach: Andante (Rózsavölgyi 6103, 6104)
Bartók: Két román tánc op. 5 (Rózsavölgyi 6376)
Corelli: Karácsonyi concerto grosso (Peters 11351)
Händel: Concerto grosso op. 6 no. 8 (Peters 938 HW 30)
Händel: Vízizene (Dvfm 4207)

Követelmény

Önálló kamarazenekari játék kialakítása.

Az év végi meghallgatás anyaga

- Év végi meghallgatás: 25–40 perces nyilvános hangverseny

Követelmények a program elvégzése után

A tanuló ismerje meg

- a zenekar/együttes egyes részeinek különböző funkcióit,
- az alapvető zenekari játékmódokat,
- az egyes zenetörténeti stílusok és hangszerek előadói hagyományait.

Legyen képes

- szólamát helyes tempóban, dinamikában, stílusban, az adott műben a zenekar egészében betöltött funkciója szerint eljátszani,
- a szólamon belüli és a szólamok közötti harmonikus együtt–játéokra irányítani figyelmét,
- a szólambeosztáshoz igazodó új zenei anyagot lapról játszva is megszólaltatni.

Tudja alkalmazni

- az alapvető egységes zenekari játékmódhoz tartozó hangszerteknikai ismereteket,
- a zenekari hallásfejlesztés közben kialakuló figyelmet, a többszólamúságra, a dinamikai és ritmikai folyamatok árnyalására, a tempóvétel és –tartás differenciálására,
- a zenekari kommunikációs lánc (karnagy–zenekar, zenekari szólamok között) folyamatát.

Továbbá

A tanuló legyen képes

- felnőtt amatőr zenekarban játszani,
- részt venni önálló kamarazenekari produkcióban.

Alkalmazza tudatosan

- a zenekari kommunikációs láncot,
- a zenekari rubato játékot.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök
Az együttes működéséhez szükséges hangszerek
A létszámhoz igazodva kottapultok, karfa nélküli székek.
Felvételek készítéséhez (a produkció értékeléséhez) audio- és videofelvevő és -lejátszó.

Kórus:

A kórus tárgy célja és feladatai

A kórusfoglalkozás célja

A kifejező, szép éneklés elsajátítása, az egy- és többszólamú kórusművek tiszta intonálása és stílushű előadása.

A tanulók zenei és közösségi élményhez juttatása.

Közösségformáló ereje által hasson az emberi kapcsolatok fejlődésére, azon belül az egyén személyiségfejlődésére (utazáson, kiránduláson, kórustáborokban a közös éneklés által).

Olyan pozitív élménynyújtás - a zene és az emberi kapcsolatok által -, amely arra ösztönzi a tanulót, hogy felnőtt korában is részt vegyen a kulturális élet különböző vokális művészeti csoportjaiban.

Hangversenyek, ünnepek színessé tétele.

A kórusfoglalkozás szakirányú feladatai

Ösztönözze a tanulót a kórusirodalom, illetve a zeneirodalom megismerésére.

Fejlessze a tanulók

- hallását,
- ritmusérzékét,
- tempó- és dinamikai érzékenységét,
- hangszínek iránti igényét,
- kottaolvasási készségét,
- zenei memóriáját,
- zenei ízlését,
- stílusérzékét,
- formaérzékét,
- hangképző- és intonációs gyakorlatok segítségével a harmonikus hallását.

Ismertesse meg a kórustagokat

- az emberi hang sajátosságaival, kifejezési lehetőségeivel a csoportos hangképzés által,

- a kórusműveken keresztül a zeneirodalom különböző stíluskorszakaival.

Tudatosítsa a tanulóknál az alkalmazkodóképesség fontosságát zenei és emberi szempontból is.

Követelmények a program elvégzése után

A kórus legyen képes önálló, élményt adó szereplésre.

Tudjon

- fegyelmetten viselkedni úgy a próbákon, mint a hangversenyeken,
- „vezénylésre” énekelni.

A tanuló ismerkedjék meg a kórusirodalom számos remekművével.

Tudjon jól tájékozódni a különböző stíluskorszakokban.

Tudja

- helyes légzéstechnikával,
- tiszta intonációval,
- pontos ritmusban,
- érthető szövegmondással,
- helyes tempó- és dinamikai választással,
- művészileg kidolgozottan - stílushű formálással, szuggesztivitással - elénekelni szövegét.

Rendelkezzék

- jó kottaolvasási készséggel,
- zenei memóriával.

Hallgassa a többi szöveget és hangszínével alkalmazkodjék hozzá, ezáltal segítve az egységes kórushangzás megteremtését.

A kórus kötelezően választható tárgy ill. a kórus választható tárgy heti képzési ideje minimum 2x45 perc.

A kórus a következő alkalmakkor adhat számot tudásáról, felkészültségéről:

- -a Művészeti Iskola ünnepein, hangversenyeken
- -az adott település rendezvényein

A kórusfoglalkozások ajánlott tananyaga:

Agócsy László: Szállj, szép énekes - 16 romantikus egyeneműkar

Agócsy László – Irsai Vera: Énekeljünk, muzsikáljunk!

Dobszay László: A hangok világa IV-V-VI. kötet

Dobszay László: A magyar dal könyve

Forrai Miklós: Ezer év kórusa

Forrai Miklós: Öt évszázad kórusa

Kodály Zoltán – Vargyas Lajos: Magyar népzene

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG

AZ ALAPFOKÚ TÁNCMŰVÉSZETI OKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.

2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhhetnek jártasságot.

3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

NÉPTÁNC

AZ ALAPFOKÚ NÉPTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. A kárpát-medencei tánc hagyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat. A néptáncoktatás célrendszerében jelentős szemléletmód változás következett be, középpontba került a tanulók technikai felkészültségének megalapozása, amely során alkalmassá válnak a különböző táncok újraalkotására, szabad és kötött formákban történő megjelenítésére. Előtérbe került a helyi táncanyag, tánc hagyomány tanításának elsődlegessége, amely végigkísérheti az egész oktatási folyamatot. Nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot. A spirális elrendezés elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremti az összevont osztályokban

történő oktatás kereteit, lehetőségét. A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára – beleértve a kisebbségeket valamint a hátrányos helyzetű gyermekeket is – az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tantárgyak

Főtárgy:

Népi játék (1–2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

Népzenei alapismeretek (1-2. előképző, 1–2. alapfokú)

Folklórismeret (3–6. alapfokú évfolyamon)

Tánc történet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban:

Folklórismeret

Tánc történet

Választható tantárgyak:

Népzenei alapismeretek (3–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2-3	2-3	3-4	3-4	3	3	3	3	3-4	3-4	3-4	3-4
Kötelező tantárgy	1-2	1-2	1	1	1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy					1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1	1
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A NÉPTÁNCOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

A néptánc tanszak célja a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődés kialakítása és elmélyítése, hagyományaink, kulturális örökségünk továbbéltetése, a mozgáskultúra megalapozása és fejlesztése, a tánc, mint a közösségteremtés és közösségformálás lehetséges eszközeinek értelmezése.

Kiemelt kompetenciák a néptánc területén

Szakmai kompetenciák

A táncos képességek – készségek – jártasságok kialakítása és fejlesztése

A hagyományos népi játékmód ismerete

Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra–népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez

A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása

A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása

Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása

A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása

A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kísérek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése.

A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése

Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően.

A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése.

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék fejlesztése

A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés

Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés

Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés

A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése

A kreativitás és a testi–lelki állóképesség fejlesztése

A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása

Társas kompetenciák

A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása

A másság elfogadásának képessége

Az önálló döntéshozatal képessége

Kezdeményező-készség, egyéni feladat– és szerepvállalás

A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése

A szabálytudat kialakítása

A csoportnorma kialakítása
A segítő életmódra nevelés s a szociális érzékenység fejlesztése
A közösségi szemlélet kialakítása
A környezet megóvásának fontossága
Az egészséges életmód igénye

Módszerkompetenciák

Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése
Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása
Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések
Az ismeretek alkalmazásának, újrafogalmazásának képessége
A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása
A hatékony önálló tanulásra nevelés
Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is
A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett. Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá.

Vizsga tantárgyak

Művészeti alapvizsga

Néptánc
Folklórismeret

Művészeti záróvizsga

Néptánc
Tánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként, illetve párban

– helyezést ért el

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő)

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette

NÉPI JÁTÉK

A képzés elemi szinten járuljon hozzá a tanuló szocializációs, kommunikációs készségének, kezdeményező készségének, kulturális tudatosságának, általános műveltségének fejlesztéséhez. Elsődleges feladat az önfelelt játék megvalósítása, a játékszabály megismerése, a játéköröm megélése

NÉPTÁNC

A néptáncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket. Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező készségét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér– és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására. Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat. Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Rugalmassága révén hozzájárul a speciális képzési rendszerekben, összevont osztályokban történő oktatás megvalósításához, lehetőséget teremt a különböző életkorban a képzésbe bekapcsolódó tanulók számára az életkornak megfelelő szintű képzés megvalósítására. Célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára az életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc

Csoportban 5–10 perc

Egyénekenként, illetve párban: 2–3 perc

A vizsga tartalma

- Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása.
- Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénekenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják – a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

A vizsga értékelése

- Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét.
- Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc, 8–10 perc

A vizsga tartalma

- A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort.
- A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál.
- Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni.
- A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket.

A vizsga értékelése

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép

Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
Néprajzi kézikönyvek, lexikonok, videó és/vagy DVD filmek
A tanulólétszámnak megfelelő, a tanulmányi versenyekhez és tanévzáró bemutatókhoz szükséges megfelelő népviseletek, lábbelik

FOLKLÓRISMERET

A konkrét népszokások megismertetésén keresztül a tanulók előtt fel kell tárni a néphagyomány ünnepi rítusainak formai és tartalmi összetevőit, megjelenését. Világítson rá a hagyomány folyamatosan változó természetére, egykori történeti rétegeire, eredetére. Tegye élményszerűvé a jeles napok és ünnepi szokások megismerését. Aktualizálja az emberi élet fordulóihoz fűződő hagyományokat, szokásokat. A gyermekjátékok és táncok táji és történeti megismertetésével a gyakorlati képzésben elsajátított ismeretek rendszerezéséhez nyújtson segítséget.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Folklórismeret

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5 perc

A vizsga tartalma

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklórismereti témakörökből áll.
- Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző típusú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.
- A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról:
  - Témakörök
  - Jeles napok
  - Munkavégző ünnepek
  - Az emberélet fordulói
  - Táncdialektusok
  - A régi és új táncréteg tánc típusai

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése

- Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart
 1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép
 Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
 A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
 Néprajzi kézikönyvek, lexikonok
 Néprajzi videó és/vagy DVD filmek

TÁNC TÖRTÉNET

A tantárgy járuljon hozzá saját tánc kultúránk történetének megismeréséhez, a magyarságtudat erősítéséhez, a tanulók kommunikációs készségeinek fejlődéséhez, a más népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltéséhez, a tantárgyhoz tartozó terminológiák használatához, igényes képi és hanganyag megismeréséhez, a táncművészet iránti érdeklődéshez, az arra fogékony közízlés fejlesztéséhez.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Tánc történet
 Írásbeli: 30 perc
 Szóbeli: 5–10 perc

A vizsga tartalma

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc történet témakörökből áll.

Az *írásbeli vizsga* feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást, ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmazza.

A *szóbeli vizsgán* a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Választható témakörök:

- Az őskor táncművészete
- A középkor jellemző táncformái
- A reneszánsz és barokk kor táncélete
- A romantika
- A reformkor táncélete
- A XX. század táncélete
- Gyöngyösbokréta mozgalom
- Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
- Hazánk jeles alkotói és műveik
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

- A tananyagtartalom elsajátításának mértéke
- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége

Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok

Tánc történeti kézikönyvek, lexikonok

Tánc történeti videó és/vagy DVD filmek

NÉPZENEI ALAPISMERETEK

A népzenei alapismeretek az alapfokú és továbbképző évfolyamokon választható tantárgy. Tanításának célja, hogy a néptánc tantárgyon belül elsajátított zenei ismeretek kibővítésével járuljon hozzá a tanulók népzenei neveléséhez. Mutasson rá a tánc a zene az ének egységére, összefüggéseire. Világítson rá a hangszeres népzene és a tánc összefüggéseire, nyújtson élményszerű ismereteket a jellegzetes népi hangszerekről, hangszer-együttesekről, zenekarokról. Segítse elő a komplex látásmód kialakulását, az elemző gondolkodást, az összefüggések felismerését. Nyújtson bővebb ismereteket a vokális népzene jellemzőiről, segítse elő a népi éneklési technika elsajátítását. A közösségi éneklés élménye és hangulata erősítse az összetartozás érzését. A tantárgy tanítása során a gyakorlati megközelítés, az élményszerzés dominál, amelynek eszközei a hangszerek bemutatása, zenehallgatás, zenefelismerés, bemutatás.

TÁRSASTÁNC

AZ ALAPFOKÚ TÁRSASTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A táncművészeti ágak közül a legrégebbi hagyományokkal rendelkező társastáncoktatás nagy utat tett meg az ifjúság kulturált szórakozási formájától a művészetoktatásig. Az értékeket megtartva a tantervi program további lehetőséget nyújt az alapos, mélyebb tudás megszerzésére, a rendszeres munka igényének kialakítására, a megfelelő munkafegyelemre, az önkontroll alkalmazására.

Az alapfokú oktatás célja a társastánc iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek szakirányú fejlesztése. A főtárgyak és kötelező tantárgyak tanulása során a tanulók jártasságot szereznek a különböző társastáncokból. Megismerik azok történetét, a hozzátartozó viselkedés szabályait és a mindennapok magatartásformáit. A szabadon választható tantárgyak előkészítik

a társastáncok tanulását, megismertetik a főtárgy előzményeivel a tanulót és bekapcsolódást biztosítanak a táncművészet más ágába valamint a társművészetekbe. A korán elkezdett testképzés előkészíti a társastánc tantárgy tanulását, majd a historikus táncokon keresztül a főtárgy előzményeivel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A kötelezően választható tantárgy órái az összevont osztályokban történő tanulást segítik. A tanszak komplex ismeretet adó, készségfejlesztő tanterve motiválja a tanulót az újabb tudás megszerzésére és ösztönzi a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén. Közelebb viszi a tanulót a művészetekhez, ugyanakkor választott művészeti ágának értő művelőjévé, közönségévé válik.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgy:

Gyermektánc (1–2. előképző évfolyamon)

Társastánc (1–6 alapfokú és a 7–10 továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgyak:

Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon)

Társastánc történet (5– 6. alapfokú évfolyamon, 9.– 10 továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy – az összevont osztályokban:

Viselkedéskultúra,

Társastánc történet

Választható tantárgyak:

Társastánc gimnasztika (1–2. előképző évfolyamon, 1–3 alapfokú évfolyamon)

Történelmi társastánc (6.alapfokú évfolyamon, 7–8 továbbképző évfolyamon)

Társastánc (1–6 alapfokú és a 7–10 továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3–4	3–4	2–3	3–4	3	3	3–4	3–4	3	3
Kötelező tantárgy					1		1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a

továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A TÁRSASTÁNCOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

A társastánc tanszak célja, hogy törekedjen a társastánc minél teljesebb megismertetésére, megszerettetésére, értékeinek megvédésére. Sajátos eszközeivel segítse a tanulók személyiségének formálását. Késztesse a tanulót hatékony, önálló tanulásra, a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén.

Kiemelt kompetenciák a társastánc területén

Szakmai kompetenciák

A mozgás és a zene kapcsolatának kialakítása, összhangja

A helyes testtartás, a tudatos légzés megismerése

A társastánc alapjainak, technikai elemeinek ismerete

A kombinációk, etűdök, koreográfiák kivitelezése

A képességek (a ritmusérzék, a tér- és formaérzék, a stílusérzék, előadói készség, koncentrációképesség) fejlesztése

A viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak elsajátítása, alkalmazása

Az idegen szavak, kifejezések kiejtése, alkalmazása

A táncok történeti háttérének ismerete

A historikus táncok ismerete

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék fejlesztése

A tánc iránti szeretetet mélyítése

Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása

A fizikai és lelki állóképesség fejlesztése

Az értelmi és érzelmi intelligencia szintjének emelése

A múlt és jelen értékeinek befogadására nevelés

Társas kompetenciák

A közösségi magatartás (közös alkotás öröme, alkalmazkodás, kapcsolatteremtés, aktív szerepvállalás, a társak elfogadása, tiszteletben tartása) formáinak kialakítása, gyakorlati alkalmazása.

A táncos partnerkapcsolat kialakítása

Csoportos bemutatásnál a figyelmes együttműködésre nevelés

A táncművészetek iránti érdeklődés felkeltése

A környezet megóvásának fontossága

Az egymás megsegítése és saját egészségünk megóvása iránti igény kialakítása

Módszerkompetenciák

A nyitottságra, az ismeretek befogadására nevelés

A tanulás tanulása (a rendszeres és igényes munkára, a hatékony, önálló gyakorlásra nevelés)

Művészi önkifejezés fejlesztése

Az esztétikai érzék fejlesztése a táncelőadások rendszeres látogatásával, táncelemzéssel
A kiemelkedő alkotók megismerése a hazai és nemzetközi társastáncmozgalomban
Az elsajátított viselkedéskultúra gyakorlati alkalmazása
Tehetséggondozás, a tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

Az alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálgató legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá.

Vizsga tantárgyak

Művészeti alapvizsga: társastánc, társastánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként illetve párban – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte.

Ha a tanuló már rendelkezik a táncművészeti ág valamelyik tanszakán tánc történet tantárgyból megszerzett művészeti záróvizsga–bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyból a vizsga alóli felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

GYERMEKTÁNC

A gyermektánc oktatás elsődleges célja egy olyan egészséges, a művészetek iránt érdeklő gyermek nevelése, aki számára a társastánc tanulás olyan tevékenységi forma, melyben fejlesztheti fizikális erejét, formálhatja testét, miközben fejlődnek értelmi képességei, térlátása, ritmusérzéke, munkához való hozzáállása és kitartása.

TÁRSASTÁNC

A társastánc tanterv játékos tevékenységi formákon, képességfejlesztő gyakorlatokon és improvizációs feladatokon keresztül fejleszti a tanuló érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, gazdagítja önkifejezési formáit. A társastánc tantárgyat két év előképző után tíz éven át tanulják a tanulók. Az egymásra épülő, folyamatosan nehezedő táncok és azok motívumai jutatják el a tanulót az egyre magasabb szintű táncstudáshoz. A kompetenciaalapú tartalom, tanterv olyan területekre hívja fel a figyelmet, mint az együttműködés, a kritikus gondolkodás, az önbecsülés, a felelősségérzet és a tolerancia.

A művészeti munka eljuttatja a tanulót az alkotó munkához, mely hozzájárul a harmonikus, gazdag érzelmvilágú, egészséges gondolkodású személyiség kialakításához. A csoportos tanulás, az órákon való megmutatkozás lehetősége, a közös utazások, a bemutatók sikerei összekovácsolják a tanulókat, ezért igen nagy közösségformáló hatással bírnak.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama:

Társastánc főtárgy, 20–25 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga a szaktanár által összeállított tánckombinációk bemutatásából áll
- A tanulók párosan, csoportos formában, önálló előadásban mutatják be a táncokat 2–2 percben, miközben számot adnak a standard és latin tánc tartás, a különböző ritmusok, stílusok, táncirányok, tánc technikák ismeretéről
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, a latin–amerikai (Samba, Cha–cha–cha, Rumba, Paso doble, Jive) táncok alaplépései, alapfigurái, a Slowfox (Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin) és a Jive (Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin) haladó lépései

A vizsga értékelése

- a standard táncok és a latin–amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,

- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- a térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

Továbbképző évfolyamok

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Társastánc, főtárgy 25–30 perc

A vizsga tartalma

A társastánc gyakorlati vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított kombinációkból (5 standard, 5 latin–amerikai tánc) és egy koreográfiából áll, melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be. Az előadás során lemérhető a tanulók technikai tudása, ritmus-, tér- és stílusérzéke, együttműködő készsége és művészi önkifejezése

- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- A latin–amerikai táncok (Samba, Cha–cha–cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- Egy szabadon választott táncból 3–5 perces koreográfia. (Ebből a táncból a kombinációt nem kell bemutatni!)

A vizsga értékelése

- a standard táncokból és a latin–amerikai táncokból készített kombinációk és a koreográfia pontos kivitelezése
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- a térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

Társastánc leírásokat tartalmazó könyvek hazai és külföldi kiadásai,

Társastánczenét tartalmazó CD–k, társastánc DVD–k,

A terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó), televízió, DVD lejátszó,

Fellépő ruhák (standard– és latin–amerikai ruhák)

TÁRSASTÁNC TÖRTÉNET 5-6.

A társastánc történet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XIX. századi társastáncok kialakulását, történeti hátterét, neves hazai és nemzetközi alkotóit és műveiket. A társastáncok stílus és formavilágát, az európai és hazai táncmozgalmak törekvéseit, és műhelyeik fejlődését.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga szóbeli vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Társastánc történet, 10 perc

A vizsga tartalma

A szaktanár által összeállított szóbeli tételsor alapján a tanulók számot adnak a XIX. századi magyar és európai társasági táncélet fejlődéséről, korszakairól és neves táncmestereikről. A standard és latin–amerikai táncok kialakulásáról, történeti háttéréről, a társasági táncélet alkalmairól és eseményeiről.

- A társasági élet alkalmai.
- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakai, alkotói.
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai.
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói.

A vizsga értékelése

- A standard (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) és latin–amerikai táncok (Samba, Cha–cha–cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáinak, stílusjegyeinek ismerete (jellege, ütem, tempó, ritmus).
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének, alkotóműhelyeinek és jeles képviselőinek ismerete.
- A magyar társasági táncélet alkalmainak és eseményeinek ismerete

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

A standard táncok, a latin–amerikai táncok történeti kialakulását, stílusjegyeit és formáit tartalmazó társastánckönyv, a táncalkalmakkal, a nemzetközi és hazai táncélettel, a színpadi táncművészetrel foglalkozó könyvek, oktatási segédanyagok, társastánc videokazetták, DVD–k, televízió, videó lejátszó, DVD lejátszó

TÁRSASTÁNC TÖRTÉNET 9-10.

A társastánc történet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XX–XXI. század tánc történetének kiemelkedő hazai– és nemzetközi képviselőit, az európai társastáncélet fejlődését, a kor hazai alkotóműhelyeit és a formációs társastáncok kialakulását, aktív közreműködőként vegyen részt táncművek, koreográfiák elemzésében.

Továbbképző évfolyamok

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Társastánc történet, 10 perc

A vizsga tartalma

- A társasági élet alkalmai
- A XX.–XXI. századi nemzetközi és hazai társastáncélet kibontakozása, legfontosabb korszakai, alkotói
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói
- A formációs társastáncok kialakulásának története

A vizsga értékelése

- a nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakainak, alkotóinak ismerete,
- a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak ismerete,
- a hazai társastánc mozgalom táncprodukcióinak ismerete.
- a formációs társastáncok kialakulásának története

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakait, alkotóit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait, korszakait bemutató könyvek, oktatási segédanyagok, kiemelkedő táncprodukciókat tartalmazó videokazetták, DVD-k, televízió, videó lejátszó, DVD lejátszó.

VISELKEDÉSKULTÚRA

A viselkedéskultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a mindennapi élet és a társas érintkezés viselkedéskultúrájának alapszabályait, magatartásformáit.

Az udvariasság, az ízléses megjelenés, az alkalmazkodó készség, kombinációs készség mellett kialakul a tanulóban az esztétikai minőség tisztelete, mások megismerésének igénye, az emberi jogok tiszteletben tartása.

Alapfokú évfolyamok

TÁRSASTÁNC GIMNASZTIKA

A társastánc gimnasztika oktatás elsődleges célja, hogy a tanuló a speciális társastáncformák és táncok elsajátításához megfelelő erőnlétben, izomzata gondosan előkészített és bemelegített állapotban legyen. Alapvető cél a sérülések elkerülése, a testtartási hibák javítása, a koordináció és a ritmikai készség fejlesztése.

TÖRTÉNELMI TÁRSASTÁNC

A tantárgy célja

A tanulókat megismertetni a XVI–XIX. századig terjedő időszak – a reneszánsz és barokk korszakok, valamint a XIX. század – báli táncainak korabeli anyagával, az adott korszakok szokásaival és illemtanával.

A történelmi társastáncok célja, hogy előmozdítsa a tanulók mozgáskultúrájának, ezen belül koordinációs képességének, tér és formaérzékének, fizikai állóképességének fejlődését, továbbá a tanulók koncentrációs képességének, zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának, improvizációs készségének fejlesztését.

Emellett alapozza meg és fejlessze a tanulók stílusismeretét, ízlését, magatartásának és társas kapcsolatainak kulturáltságát, társaival való együttműködési képességét. Járuljon hozzá a tanulók előadói készségének, művészi kifejező készségének sokirányú fejlődéséhez.

Tágabb értelemben a tanuló váljon nyitottabbá az egyéb művészeti ágak irányába, fejlődjön komplex korszemlélete és legyen képes a tanultakat az iskolai tananyagba sokoldalúan visszakapcsolni.

MODERNTÁNC

AZ ALAPFOKÚ MODERNTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A XXI. század társadalmi elvárásainak következtében állandóan alakuló, formálódó táncművelés megjelenési formájának központi kérdése az önálló individuummal rendelkező ember. A testi, szellemi valamint lelki folyamatokra épülő mozgás megnyilvánulási formái elősegítik az emberi kapcsolatok kialakulását, az értelmi és érzelmi képességek kibontakoztatását és az önfejlesztés lehetőségének megélését.

A moderntánc oktatása megteremti a harmonikus, egészséges személyiséggel rendelkező, társas kapcsolatokban jártas embert. Nyitott és értő közönséget nevel, miközben biztosítja a hivatásos pályaeorientációt.

A technikai képzés elősegíti az oktatási folyamatban résztvevők számára a saját adottságaik szerinti képességfejlesztést. Az évenként meghatározott fejlesztési feladatok és a tananyag spirális elrendeződése lehetővé teszi az összevont osztályokban történő oktatást és nagyobb szabadságot teremt a pedagógus számára az oktatási folyamat megszervezése során.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tantárgyak

Főtárgy:

Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

Kreatív gyermektánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Limón–technika (5–6. alapfokú évfolyamon)

Tánc történet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy: az összevont osztályokban:

Tánc történet

Limón–technika

Választható tantárgyak:

Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Kontakt improvizáció (5–6. alapfokú évfolyamon)

Lábán–technika (7–8. továbbképző évfolyamon)

Repertoár (7–10. továbbképző évfolyamon)

Graham–technika (9–10. továbbképző évfolyamon)

Improvizáció és kompozíció (9–10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	1	1	3	3	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy	1	1	1	1			1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy					1-2	1-2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A MODERNTÁNC ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a moderntánc területén

Szakmai kompetenciák

A táncos képességek, készségek, jártasságok, kialakítása és fejlesztése

A tér, idő, energia rendszereinek, törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása

A táncstílusok és technikák általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása

A mozgásmemória fejlesztése és a stílusérzék kialakítása

Az improvizációs készség kialakítása és fejlesztése

A színpad és a színpadi jelenlét általános törvényszerűségeinek megismertetése

Tudatos előadói, táncos magatartás kialakítása és fejlesztése az életkori sajátosságoknak és az előképzettségnek megfelelően

A táncművészet legfontosabb irányzatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése és tudatos értelmezése

A művészetek és társművészetek megismerése iránti igény kialakítása.

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék kialakítása és fejlesztése

A zenei ízlésformálás

A tudatos és rendszeres munkára nevelés
Nyitottságra és művészi alázatra nevelés
Folyamatos ismeretbővítés valamint analízáló és szintetizáló tudás kialakítása
A vizuális memória fejlesztése és a térben való tájékozódás képességének kialakítása
A testi, lelki állóképesség fejlesztése, a személyiség kibontakoztatása
A kommunikációs csatornák felismerése és alkalmazása

Társas kompetenciák

A csoport és a csoportnorma kialakítása
A csoportos alkotásban való aktív részvétel öröme
A szabálytudat kialakítása
A közösség tagjainak elfogadása és a közösségi szemlélet kialakítása
A társak felé irányuló aktív figyelem kialakítása és fejlesztése
Az egészséges életmódra nevelés
A szocializációs normák kialakítása, a viselkedéskultúra megalapozása
A környezet megóvásának igénye

Módszerkompetenciák

A motivált ismeretbefogadás igényének kialakítása és képességének fejlesztése
A testtudat kialakítása
A hatékony ismeretbefogadásra nevelés és az önálló tanulás képességének kialakítása
Az ok–okozati összefüggések megértése
A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása
A tehetséggondozás és pályaeorientáció
Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más táncstílusokban és élethelyzetekben

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá.

Vizsga tantárgyak

Művészeti alapvizsga

Jazz–technika
Limón–technika
Művészeti záróvizsga
Jazz–technika
Tánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként, illetve párban – helyezést ért el.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő).

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

BERCZIK–TECHNIKA

A Berczik–technika olyan – értékes zenékre, azokkal teljes harmóniában végrehajtott és az esztétikai törvényszerűségeknek megfelelő – gimnasztikai alapú mozgásanyag és tánctechnikai mozgásformák összessége, amely magában foglalja a szükséges és egészséges természetes mozgásfajtaikat. Ízlés, jellem és személyiségformáló ereje a pozitív érzelmek felkeltésével kreativitásra, alkotásra, logikus gondolkodásra nevel.

Olyan izomérzékelést fejleszt ki, amely később megfelelő önkontrollt biztosít és fokozott plaszticitáshoz vezet, egyben elősegíti a formaérzék és formáltság kialakulását is. Ismereteket ad át a tér, az idő és az erő összetevőiről és a mozgással való kapcsolatukról.

A zene és a mozgás összhangja, a zenei periódusokhoz és hangsúlyokhoz való alkalmazkodás külön hangsúlyt kap. A profilaxis, az alkatalakítás és a rekreáció módszere is. A képzés által olyan előkészítést kap a test, amelyre később bármely más tánctechnika is ráépíthető.

JAZZ–TECHNIKA

A jazz–technika a klasszikus balett, az afrikai és latin–amerikai táncok hagyományaira épülő színpadi táncforma. Jellemzői az izoláció és koordináció, az éles ritmikai és dinamikai kontrasztok, törekvés a könnyed, közérthető, expresszív előadásmódra.

Az oktatási folyamat célja, hogy a tanulók, a táncpedagógus irányításával tudatosan koordinált, plasztikus, egészséges testet fejlesszenek. A tanulók képessé válnak a művészi munkára,

melyben az izolációs technika által magas szintre fejlődik koordinációs készségük és létrejön a dinamikai különbségekre épülő tudatos, harmonikus mozgás.

Az egyes évfolyamok számára összeállított tréningek a testi képességek, a fizikai erő és a koncentrációs készség fejlesztését szolgálják. A képzés során képesség szintjéről jártasság szintjére fejlesztik az izolációs technikát. Tudatosítják a testközpont használatát, a kontrakciót és release-t. A tanulók megismerik és biztonságosan alkalmazzák a jazz-technika általános és stílárius jegyeit.

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Jazz-technika

35–40 perc

A vizsga tartalma

A jazz-technika vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított gyakorlatokból, gyakorlatsorokból, térben elmozduló lépés, forgás és ugráskombinációkból és néhány perces tánckombinációból áll, melyet a tanulók párosan vagy csoportos formában, önállóan mutatnak be.

Témakörök

Parallel és en-dehors pozíciók

Balett és jazz karpozíciók

Gördülések, döntések, hajlások, mellkas emelések, rotációk, kontrakció, release

A jazztánc által használt speciális mozgáselemek: twist, flat-back, tilt, hinge, tour, tombe, pas de bourre, chassé, pivot

Izoláció: minimum két testrész egyidejű, összehangolt, izolált munkája

Ötféle ugrásfajta

A jazz-technika által használt balett technikai elemek: plié, tendu, battement, battement tendu jeté, rond de jambe, developpé, enveloppé, attitude, grand battement jeté használata a jazz tánc sajátosságainak megfelelően

A jazz-technika sajátosságainak megfelelő, minimum 1,5 perces kombináció bemutatása

A vizsga értékelése

A bemutatott tananyag pontos ismerete

A gyakorlatok technikai biztonsága

A jazz-technika sajátosságainak stílusos bemutatása

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Jazz-technika

35–40 perc

A vizsga tartalma

A vizsga anyaga a szaktanár által összeállított és meghirdetett témakörökből áll, melynek ismeretéről a tanulók egyénileg, párosan vagy csoportos formában adnak számot.

Témakörök

Parallel és en–dehors pozíciók

Balett és jazz karpozíciók

Gördülések, döntések, hajlások, mellkas emelések, rotációk, kontrakció, release használata

A jazz–technika által használt speciális mozgáselemek: twist, flat back, tilt, hinge, tours, tombe, pas de bourré, chassé, pivot

A testsúlyáthelyezések különböző formái

Izoláció minimum három testrész egyidejű, összehangolt, izolált munkájával

Forgások helyben és térben elmozdulva

Térben elmozduló gyakorlat szintváltásokkal és irányváltásokkal

Ötféle ugrásfajta

A jazz–technika által használt balett technikai elemek – plié, tendu battement, battement tendu jeté, rond de jambe, developpé, enveloppé, attitude, grand battement jeté – használata a jazz–technika sajátosságainak megfelelően.

A jazz–technika sajátosságainak megfelelő, minimum három 1,5 perces kombináció bemutatása, melyek tartalmaznak rövid improvizációs részt is.

A vizsga értékelése

A bemutatott tananyag pontos ismerete

A gyakorlatok tudatos alkalmazása

A jazz–technika sajátosságainak bemutatása

A művészi előadásmód

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

Kísérő hangszerek, elektronikus hanglejátszó eszközök az iskola helyi tanterve szerint

Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal

Videó– vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

Kézi dob és dobverő

KREATÍV GYERMEKTÁNC

A képzés feladata az önkifejezés mozgásban történő realizálása, az önfeledt játék megvalósítása, a különböző játékszabályok megismerése és alkalmazása, a játék örömeinek megélése. A képzés célja, hogy a tanuló az önfeledt, ám a későbbiekben egyre tudatosabb mozgás segítségével jobban megismerkedjen testének képességeivel, a tér használatával, a dinamikai variációkkal és az idő, mint a zeneiség alkotóelemével. Megtanulja figyelni, érteni és használni saját és mások nonverbális kommunikációját. Elsajátítja az együttműködés számtalan fatáját. A képzés hozzájárul a tanuló szocializációs, kommunikációs készségének, kezdeményező-készségének, önismeretének fejlesztéséhez.

LIMÓN–TECHNIKA

A Limón–technika lendítésekre, excentrikus forgásokra, a repülést, a szabadság érzetét keltő mozgásokra épül, melyben a test folyamatos zuhanásban és emelkedésben tartózkodik. A hangsúlyt a folyamatosságra és az energia átalakulására, újrafelhasználhatóságára helyezi. A technika egyszerre igényli a fizikai erőt, a kontrollált, összeszedett (koordinált) mozgást, a gravitációnak való ellenállást és engedést, valamint a könnyedséget és a kifinomult

érzékenységet.

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a Limón–technika alapjait képező és a többi modern tánctechnikától eltérő alapmozgás elveket tapasztalás útján és az alapelveket képesek legyenek alkalmazni egyszerű ülő, álló és haladó gyakorlatokban, kombinációkban, összetett mozgássorokban és etűdökben. A Limón–technika nyelvezetének elsajátítása. A test tudatos használata és finom, érzékeny koordinációjának fejlesztése.

Alapfokú évfolyamok

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgyai és időtartamuk:

Limón–technika

Csoportban 30–40 perc

A vizsga tartalma:

A Limón–technika vizsga anyaga a szaktanár által összeállított, talajon, állásban és haladással végzett egyszerű majd összetett gyakorlatokból álló tréning sor, melyet a tanulók csoportos formában, önállóan mutatnak be. 2–3 perces etűd kis csoportokban történő bemutatása.

A vizsga értékelése

A vizsga értékelésének szempontjai:

A bemutatott tananyag ismeretének minősége, a technika dinamikai változatosságának megjelenési szintje

A gyakorlatok technikai végrehajtásának biztonsága

A Limón–technika stílusának megfelelő előadásmód minősége

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

Kísérő hangszerek

Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal

Videó– vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

TÁNC TÖRTÉNET

A tantárgy járuljon hozzá saját tánckultúránk történetének megismeréséhez, a magyarságtudat erősítéséhez, a tanulók kommunikációs készségeinek fejlődéséhez, a más népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltéséhez, a tantárgyhoz tartozó terminológiák használatához, igényes képi és hanganyag megismeréséhez, a táncművészet iránti érdeklődéshez, az arra fogékony közízlés fejlesztéséhez.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli és szóbeli részekből áll:

A vizsga tantárgya és időtartama:

Tánc történet

30–40 perces írásbeli
5–8 perces egyéni beszélgetés

A vizsga tartalma

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc történet témakörökből áll

Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Választható témakörök:

Az őskor táncművészete

A középkor jellemző táncformái

A reneszánsz és barokk kor táncélete

A romantika

A reformkor táncélete

A XX. század táncélete

Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon

A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.

Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

A tananyag tartalom elsajátításának mértéke

Az összefüggések ismerete

A szakmai kommunikáció fejlettsége

Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

Videólejátszó vagy DVD-lejátszó

Televízió

Magnetofon

Diavetítő

CD-lejátszó

Videokazetták (archív felvételek, a tánc összes műfaját tartalmazó videokazettán)

Diasorozat (történelmi korok szerint, archív felvételeket tartalmazó sorozat)

Kézi könyvtár (tánc történeti kötetek, kiadványok, újságok)

Hangtár – CD, magnókazetta (tánc történethez kapcsolódó zenei anyagok)

KONTAKT IMPROVIZÁCIÓ

A kontakt improvizáció spontán fizikai dialógusok sora, amelyek a mozdulatlanságtól az erőteljes, energikus mozdulatokig terjednek. A tánc a két mozgásban lévő test közötti kommunikáción alapul, valamint a táncosok mozgását irányító fizikai törvényekhez való közös viszonyulásukon, úgymint a gravitáció, a lendület, a tehetetlenség, a súrlódás. Ahhoz, hogy ezeket az élményeket átélhessük, a test megtanulja az izom többlet-feszültségeit felszabadítani

és a mozgás természetes folyamának teret engedni egy bizonyos minőségű akaratlagosság elhagyásával. A gyakorlatok tartalmazzák a gurulást, esést, a fejjel lefelé levést, a fizikai kapcsolat pontjának követését, a súly megtámasztását és átadását. A mozgásanyag a befelé figyelést és a mozgás folyamata iránti nyitottságot tükrözi. A mozdulatok forrása az a kreatív mozgatóerő, amit az egyensúlyi helyzetekből való kibillenés, a dezorientáltság idéz elő. Általános a duett-forma, de többen is táncolhatják egyszerre. A kontakt improvizáció eltér a többi tánctechnikától, célja a spontán kialakult helyzetekre adott egyedi válasz megtalálásának támogatása.

A kontakt improvizáció célja, hogy a tanuló megismerje és megtapasztalja e táncforma technikai elemeit és tanulmányozza az érintésből adódó információk fogadását és adását, megfigyelje a test reflexeinek működését. Célja az egyéni mozgásszótár, az improvizációs készség, az érintés nélkül és érintésen keresztül történő kommunikáció, a figyelem, a váratlan helyzetek megoldási képességének, a belső mozgások érzékelésének fejlesztése. A kreatív kompozíciós készség fejlesztése. A tanuló a különböző területekről jövő információk megszerzésével képes lesz testének tudatosabb használatára, az improvizációkban mozgásainak, reflexeinek és döntéseinek megfigyelésére. A technikai elemek gyakorlásával „izom emlékezet” alakul ki, amely emlékezet képessé teszi a tanulót testének leggazdaságosabb és legmegfelelőbb használatára.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgyai és időtartamuk:

Kontakt improvizáció, csoportban 40–50 perc

A vizsga tartalma:

- A szaktanár által összeállított kontakt improvizáció technikai alapgyakorlatok csoportos bemutatása tantermi körülmények között.
- Improvizációs feladatok bemutatása szóló és duett formákban.
- 3–4 perces adott szabályokon alapuló és/vagy szabad kontakt improvizáció duett bemutatása tantermi körülmények között.

A vizsga értékelése

- A Kontakt improvizáció elveinek és alaptechnikáinak gyakorlati ismerete – mértéke, mennyisége és minősége.
- A tananyag által szerzett ismeretek alkalmazásának minősége.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

Kísérő hangszerek

Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal

Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

LÁBÁN-TECHNIKA

A Lábán–technika – korábbi elterjedt nevén „Európai modern” technika – Rudolf Lábán elméleti rendszerére épül. Nem stílus, hanem táncnyelv alkotó módszer. Lábán táncalkotó elveire épülő, mindig az adott pedagógus, adott tanulókra tudatosan szerkesztett gyakorlat és mozdulatsora. Célja a táncművészet tudatos táncolás útján történő továbbfejlesztése, a tér– és az erőtan adott évi követelményeinek elsajátítása, tudatos használata és verbalizálása.

A helyi tanterv és a pedagógus szabadsága az oktatási forma meghatározása, mely lehet *másolás alapú*, melyben rögzített gyakorlatsorok rendszeres ismétlése történik, *improvizáció alapú*, ahol a tér és erő princípiumok határozzák meg az improvizáció gyakorlatokat és *vegyes típusú*, amely a fent említett két forma elegye. Amennyiben a tanulók alkalmasak rá, kompozíciós feladatokat is tartalmazhat az óra.

Aktív erő–befektetésű mozgások, melyekben mind a könnyű mind az erős erőfajta megjelenik; passzív erő–befektetésű mozgások, melyekben mind a gyenge mind a nehéz erőfajta megjelenik.

REPERTOÁR

A tanulók megismerkednek, és részletesen elemzik a hazai és nemzetközi modern tánc repertoárt. Létrehozzák saját egyéni alkotásaikból álló mozgás nyelvüket. Kialakul egyfajta önálló gondolkodásmód és egyéni véleményalkotási képesség a táncművek, koreográfiák elemzése során.

A tanulók lehetőséget kapnak az egyéni és csoportos megnyilvánulásokra, önálló alkotások létrehozására és bemutatására. Felmérhetik, és tudatosan fejleszthetik tanulási képességeiket, stílusérzéküket.

GRAHAM–TECHNIKA

A Graham–technika az első önálló mozdulatkinccsel, táncnyelvvvel, dinamikai elvekkel, didaktikai rendszerrel felvértezett moderntánc rendszer, mely a mai napig inspirációs forrás a színpadi tánc, a táncművészet fejlesztés világában, nem utolsósorban a táncpedagógia hatékony eszköze.

A tantárgy tanításának célja a speciális és széles körben hasznosítható dinamikai alapelveket tartalmazó technika megismertetése.

IMPROVIZÁCIÓ ÉS KOMPOZÍCIÓ

Az improvizáció elnevezésű tantárgy Rudolf Lábán elméleti rendszerére épül. Ez a struktúra nem stílus, táncnyelv, hanem táncnyelv alkotó módszer. Lábán táncalkotó elveire épülő, mindig az adott pedagógus adott tanulókra tudatosan szerkesztett gyakorlatsora. Célja a táncművészet tudatos táncolás útján történő továbbfejlesztése.

Az improvizáció, mint táncforma alkalmazása elősegíti a tanuló egyedi mozgásszótárának bővítését. A képzés célja, hogy a tanuló képes legyen a tánc alkotóelemeinek megismerésére, tudatos alkalmazására.

A Lábán módszer a mozgás egyetemes szabályszerűségeire, lehetőségeire mutat rá, fejlesztve ezzel a már előző évfolyamokban megismert moderntánc–technikák megértését, tudatosabb kivitelezését.

A kompozíció az improvizáció rendszere mentén integrálja a különböző művészeti ágak kompozíció elméleteiben felhalmozott tudást. A tantárgy a tanuló saját mozgásmemóriáját, struktúrafelismerő illetve alkotóképességét, kommunikációs eszközeit fejleszti, valamint megalapozza a lehetőségét annak, hogy a későbbiekben aktív alkotóvá váljon egy koreográfus

mellett vagy önállóan is.

BESZÁMOLTATÁS, VIZSGA

A hangszeres növendékek minden tanév félévében - december 10. és január 15. között félévi beszámolón vesznek részt. A beszámoló anyagát a tantervben előírtak alkotják, általában két etűd és egy darab. A félévi meghallgatások és az év végi beszámolók esetleges további követelményeit a tantervi kötelező anyagon túl a tanszakok maguk határozzák meg azzal a megkötéssel, hogy a többlet-feladatokat - lapról játszás, zenei műszavak, kamarazene (duó, négykezes) - a tanév elején ismertetni kell. A tanszaki munkaközösség ezt éves munkatervében részletezheti, kiegészítheti.

A tanév végi beszámoló anyaga - ha a tanterv másként nem rendelkezik - négy darab, "B" tagozatosoknak tanszakonként változóan 4-6 darab. A "B" tagozatosok anyaga kötelezően kotta nélkül játszandó, az "A" tagozaton a fejből játék kötelezettségének a mértéke tanszakonként változik. Az előadási darabokat azonban az "A" tagozaton is fejből kell játszani a vizsgán.

Az év végi beszámoltatás része a művészeti alap- és záróvizsga. A művészeti alapvizsga sikeres teljesítése szükséges a továbbképző évfolyamba való lépéshez. A művészeti alap- és záróvizsgán legalább 3 tanár jelenléte szükséges. Az ezen vizsgákhoz kapcsolódó tananyag, vizsgaanyag kijelölése minden évben a tanszakon tanító tanárok együttes döntése alapján történik a tantervi programok ajánlásából.

Azt a tanulót, aki a beszámolóról igazoltan hiányzik, összel kell meghallgatni. Különös méltánylást érdemlő esetben egész évi munkája alapján osztályozható.

A fentiekén kívül minden növendék évente legalább egy alkalommal nyilvános hangversenyen szerepel.

Országos versenyen, egyéb jelentős rendezvényen sikeresen fellépő növendék a teljesítés félévének végén részben vagy egészben mentesíthető a beszámoló alól.

Táncművészeti tagozaton az év végi osztályzatot a növendék egész éves munkája és a tanév végén megrendezésre kerülő záró bemutaton nyújtott teljesítménye alapján kapja.

A növendékek munkájának értékelése

Az évközi érdemjegyek, a félévi és a tanév végi osztályzatok a következők:

a művészeti ágak főtárgyi és kötelezően választott tárgyak értékelése öt fokozatú érdemjeggyel történik: 5 - jeles, 4 - jó, 3 - közepes, 2 - elégséges, 1 - elégtelen. A szorgalmi minősítések: 5- példás, 4 - jó, 3 - változó, 2 - hanyag. A szabadon választott tárgy, illetve az előképző 1-2. évfolyam főtárgyi és kötelezően választott tárgy szöveges értékelése: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

Azt a tanulót aki kiemelkedő eredményt ér el, a tanév végén a szaktanár dicséretben részesítheti. Ebben az esetben a tanuló tantárgyi osztályzata kitűnő.

A növendékek minden hónap végén szöveges értékelést, illetve osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll.

Félévkor a tájékoztató füzetben félévi értesítőt kap a növendék a iskolában tanult vagy látogatott valamennyi foglalkozásról, ezt a szülővel láttamoztatni kell.

Tanév végén a növendék bizonyítványt kap. A félévi értesítőben és a bizonyítványban kapott

éremjegyek egy osztályzattal eltérhetnek a hó végi jegyek átlagától. Az ennél nagyobb eltérést mind a vizsgabizottság, mind a növendék és szülője előtt részletesen indokolni kell.

A tanuló tantárgyi értékeléséről, érdemjegyeiről, félévi és tanév végi osztályzatáról a tantárgyat tanító pedagógus, továbbhaladásáról az osztályban nevelő-oktató munkát végző pedagógusok javaslata alapján a tanszak nevelőtestülete dönt.

A félévi és tanév végi osztályzatokat, valamint a tanuló továbbhaladását osztályozó értekezleten kell megállapítani.

A tanuló félévi és év végi értékelésének és továbbhaladásának feltételeit az oktatási törvény és az iskola pedagógiai programja tartalmazza.

A szorgalom minősítésének fokozatai:
példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A kiemelkedő szorgalmú tanulót a nevelőtestület dicséretben részesítheti.

A tanuló magatartása és szorgalma minősítéséről az osztályban nevelő-oktató munkát végző pedagógusok javaslata alapján a nevelőtestület dönt.

A félévi és a tanév végi szorgalom minősítését osztályozó értekezleten kell megállapítani.

A tanulók jutalmazásának elvei

Szóbeli dicséret:

Adottságaihoz mérten jól felkészül az órákra, az órai munkában aktív.
Vállalt kötelezettségeit lelkiismeretesen teljesíti.

Írásbeli dicséret: Ha kötelességét folyamatosan és kifogástalanul végzi.

Versenyeken, eredményesen képviseli közösségét.

Vállalt feladatait kiemelkedően elvégzi.

(A dicséretet az ellenőrző könyvben rögzíteni kell!)

Igazgatói dicséret:

Versenyeken, rendezvényeken kiemelkedő teljesítményt nyújt.

Könyvjutalom: (több éves munkájáért kapja tanulónk)

Példás a magatartása és szorgalma.

Kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el.

Fakultáción, szakkörön, énekkaron kiemelkedő munkát végez.

Oklevél:

Oklevelet kap az egyén vagy közösség, ha valamilyen területen kiemelkedő teljesítményt ér el.

Fegyelmező intézkedések

Szóbeli figyelmeztetés:

A házirendet időnként kismértékben megszegi.

Ruházata, hajviselete gondozatlan.

Többszöri szóbeli figyelmeztetésre sem változtat kifogásolható magaviseletén.

Társaival szemben durva, agresszív.

Írásbeli intés:

A közösség fejlődését súlyosan hátráltatja, társainak rossz példát mutat.

Érvényesség

Jelen pedagógiai program **érvényességi ideje: 2023. szeptember 01. napjától határozatlan időtartamra**

Évente, a tanév elején a Munkatervben jelölt szempontok alapján felülvizsgáljuk a program bevalását.

A pedagógiai program módosításának módja, lehetséges indokai:

- kérheti a nevelőtestület,
- indítványozhatja a fenntartó,
- a javaslat várakozási ideje fél év,
- új, bevált innovációt a programba szeretnénk illeszteni.

A pedagógiai program módosítását a szakalkalmazotti értekezlet fogadja el, s az fenntartó hagyja jóvá.

A legitimáció mechanizmusa

A tervezetet első olvasatban megvitatják az intézményegységek nevelőtestületei. Az előzetes egyeztetés után, átdolgozott formában újratárgyalja a nevelőtestület. Ez a végleges változat kerül a fenntartó elé.

A pedagógiai program nyilvánossága

A teljes szöveg 1-1 példánya van:

- az igazgatói irodában,
- a székhely titkárságán.

A program népszerű – rövidített – változata eljut a szülőkhöz, minden érdeklődő számára megtekinthető a telephelyeken.